

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Lectionarium officii - Cod. St. Blasien 25

[St. Blasien], [2. Hälfte 18. Jahrh.]

Lectionarum Officii

[urn:nbn:de:bsz:31-46921](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-46921)

1.

LECTIONES
IN NATALI DOMINI.

IN I. NOCTURNO.

LECTIO I.

Ex Isaia Propheta.

Populus qui ambulat in tenebris,
vidit lucem magnam: habitantibus
in regione umbræ mortis lux orta
est eis. Multiplicasti gentem, & non mag-
nificasti latitiam. Latabuntur coram te,
sicut qui latantur in messe, sicut exult-
ant victores capta præda, quando divi-
dunt spolia. Iugum enim oneris ejus, &
virgam humeri ejus, & sceptrum exact-
oris ejus sicut in die Madian. quia omnis
violenta prædatio cum tumultu, & vesti-
mentum mistum sanguine, erit in combu-
stionem & cibum ignis.

R. mortis sedent. **V.** Habitantibus in regi-
one umbræ mortis, lux orta est eis.

LECTIO II.

Parvulus enim natus est nobis, & Filius
datus est nobis, & factus est principa-
tus super humerum ejus: & vocabitur
nomen ejus admirabilis, consiliarius,
Deus, fortis, pater futuri sæculi, princeps
pacis. Multiplicabitur ejus imperium, &
pacis non erit finis: super solium David
& regnum ejus sedebit: ut confirmet illud,

& corroboraret in iudicio & iustitia, amodo & usque in sempiternum: zelus Domini exercituum faciet hoc.

R. in præsepio. **V.** Filius Dei factus est ex femine David secundum carnem.

LECTIO III.

Confolamini, consolamini popule meus, dicit Deus vester: loquimini ad cor Jerusalem, & advocate eam: quoniam completa est malitia eius, dimissa est iniquitas illius: suscepit de manu Domini duplicia pro omnibus peccatis suis. Vox clamantis in deserto: parate viam Domini, rectas facite in solitudine semitas Dei nostri. Omnis vallis exaltabitur, & omnis mons & collis humiliabitur, & erunt prava in directa, & aspera in vias planas. Et revelabitur gloria Domini, & videbit omnis caro pariter, quod os Domini locutum est. Vox dicentis: clama. Et dixi: quid clamabo? omnis caro fenum, & omnis gloria eius quasi flos agri. Exsiccatum est fenum, & cecidit flos, quia spiritus Domini sufflavit in eo. Vere fenum est populus: exsiccatum est fenum, & cecidit flos: Verbum autem Domini nostri manet in æternum.

R. Dei nostri. **V.** Misit Deus Filium suum in mundum, ut salvetur mundus per ipsum.

Confurge, confurge, induere fortitudinem tua, Sion, induere vestimentis gloriae tuae Jerusalem civitas sancti: quia non adjiciet ultra, ut pertranseat per te incircumcirus & immundus. Excitere de pulvere, confurge, sede, Jerusalem: solve vincula colli tui, captiva filia Sion. Quia haec dicit Dominus: gratis venundati estis, & sine argento redimemini. Quia haec dicit Dominus Deus: in Aegyptum descendit populus meus in principio, ut colonus esset tibi: & Assur absque ulla causa calumniatus est eum. Et numquid mihi est hic, dicit Dominus, quoniam ablatus est populus meus gratis? Dominatores ejus inique agunt, dicit Dominus, & jugiter tota die nomen meum blasphematur. Propter hoc sciet populus meus nomen meum in die illa: quia ego ipse, qui loquebar, ecce adsum.

R. malum ultra. **V.** Ecce evangelizo vobis gaudium magnum, quod erit omni populo. **V.** Gloria.

Sermo sancti Leonis Papæ.

Salvator noster, dilectissimi, hodie natus est, gaudeamus. Neque enim locum fas est tibi esse tristitiæ, ubi natalis est vitæ: quæ confumto mortalitatis timore, nobis ingerit de promissa æternitate lætitiã. Nemo ab hujus alacritatis participatione secernitur: Una cunctis lætitiæ communis est ratio: quia Dominus noster, peccati mortisque destructor, sicut nullum à reatu liberum reperit, ita liberandis omnibus venit. Exsultet sanctus, quia propinquat ad palmam. Gaudeat peccator, quia invitatur ad veniam. Animetur gentilis, quia vocatur ad vitam.

R. vitam æternam. **V.** Egressus es in salutem populi tui, Domine, in salutem cum Christo tuo.

Verbum Dei Deus, Filius Dei, qui in principio erat apud Deum; per quem facta sunt omnia, & sine quo factum est nihil, propter liberandum hominem ab æterna morte, factus est homo: ita se ad susceptionem humilitatis nostræ sine diminutione majestatis inclinans, ut manens quod erat, assumensque quod

non erat, veram servi formam ei forma^{s.},
in qua Deo Patri est æqualis, uniret: &
tanto fœdere naturam utramque conse-
reret, ut nec inferiorem consumeret
glorificatio, nec superiorem minueret
assumptio. **R.** delicta populi. **V.** Deus no-
ster in terris visus est, & cum homini-
bus conversatus est.

LECTIO VII.

SAlva igitur proprietate utriusque
substantiæ, & in unam coeunte per-
sonam, suscipitur a maiestate humilitas,
a virtute infirmitas, ab æternitate mor-
alitas; & ad dependendum nostræ con-
ditionis debitum, natura inviolabilis
naturæ est unita passibili, Deusque
verus & homo verus, in unitatem Do-
mini temperatur: ut quod nostris
remediis congruebat, unus atque
idem Dei hominumque Mediator,
& mori posset ex uno, & resurgere pos-
set ex altero. Talis igitur, dilectissimi,
nativitas decuit Dei virtutem, & Dei
sapientiam Christum, qua nobis & huma-
nitate congrueret, & divinitate præcel-
leret. Nisi enim esset Deus verus, non af-
ferret remedium: nisi esset homo verus,
non præberet exemplum.

R. ut homo. **V.** Vere tu es Deus abscon-
ditus, Deus Israel Salvator.

Agamus ergo dilectissimi, gra-
 tias Deo Patri per Filium eius in
 Spiritu sancto, qui propter multam
 misericordiam suam, qua dilexit nos,
 misertus est nostri: & cum essemus
 mortui peccatis, convivificavit nos
 Christo, ut essemus in ipso nova cre-
 atura, novumque figmentum. De-
 ponamus ergo veterem hominem
 cum actibus suis: & ad epti partici-
 pationem generationis Christi car-
 nis renuntiemus operibus. Agno-
 sce, o Christiane, dignitatem tuam,
 & divinæ confors factus naturæ,
 noli in veterem vilitatem de gene-
 ri conversatione redire. Memento,
 cuius capitis & cuius corporis sis
 membrum. Reminiscere, quia eru-
 tus de potestate tenebrarum, trans-
 latus es in Dei lumen & regnum.
R. & sumus. **V.** Per Christum dona-
 vit Deus, ut efficiamini divinæ con-
 fortes naturæ. Gloria.

LECTIO IX.

Incipit Epistola beati Pauli

Apostoli ad Hebræos.

Multifariam multisque modis olim
Deus loquens patribus in Pro-
phetis: novissime diebus istis locu-
tus est nobis in Filio, quem consti-
tuit heredem universorum, per
quem fecit & secula: qui cum sit splen-
dor gloria, & figura substantiæ eius,
portansque omnia verbo virtutis suæ,
purgationem peccatorum faciens, se-
det ad dexteram Majestatis in excel-
sis: tanto melius Angelis effectus,
quanto differentius præ illis nomen
hereditavit.

LECTIO X.

Cui enim dixit aliquando Ange-
lorum: Filius meus es tu: ego ho-
die genui te? & rursus: ego ero illi in
Patrem: & ipse erit mihi in Filium? Et
cum iterum introducit Primogenitum
in orbem terræ, dicit: Et adorent eum
omnes Angeli Dei. Et ad Angelos
quidem dicit: Qui facit Angelos suos
spiritus, & ministros suos flammam ig-
nis. Ad Filium autem: Thronus tuus
Deus, in seculum seculi: virga æquita-
tis, virga regni tui. Dilexisti justitiam.

8.
& odisti iniquitatem: propterea unxit
te Deus, Deus tuus oleo exultationis
præ participibus tuis.

LECTIO XI.

ET: tu in principio, Domine, terram
fundasti: & opera manuum tua-
rum sunt cæli. Ipsi peribunt, tu autem
permanebis, & omnes ut vestimentum
veterascent, & velut amictum mutabis
eos, & mutabuntur: tu autem idem ipse
es, & anni tui non deficient. Ad quem
autem Angelorum dixit aliquando:
Sede à dextris meis, quo ad usque
ponam inimicos tuos scabellum pe-
dum tuorum? Nonne omnes sunt
administratorii spiritus, in ministe-
rium missi propter eos, qui heredi-
tatem capiunt salutis?

LECTIO XII.

Propterea abundantius oportet
observare nos ea, quæ audivimus,
ne forte pereffluamus. Si enim, qui
per Angelos dictus est sermo, factus
est firmus, & omnis prævaricatio, & in-
obedientia accepit justam mercedis re-
tributionem: quomodo nos effugiem,
si tantam neglexerimus salutem? quæ
cum initium accepisset enarrari per
Dominum ab eis, qui audierunt, in nos
confirmata est, contestante Deo.

9.
signis & portentis, & variis virtutibus, & Spi-
ritus sancti distributionibus secundum
suam voluntatem. Non enim Angelis
subjecit Deus orbem terræ futurum,
de quo loquimur.

IN
EPIPHANIA DOMINI.

IN I. NOCTURNO.

LECTIO I.

Ex Isaia Propheta.

OMnes sitientes venite ad aquas: &
qui non habetis argentum, propera-
te, emite, & comedite: venite, emite absque
argento, & absque ulla commutatione vinum
& lac. Quare appenditis argentum non in
panibus, & laborem vestrum non in satura-
tate? Audite audientes me, & comedite
bonum, & delectabitur in crassitudine
anima vestra. Inclinate aurem vestram,
& venite ad me: audite, & vivet anima ve-
stra, & feriam vobiscum pactum sempi-
ternum, misericordias David fideles.
Ecce testem populis dedi eum, ducem ac
præceptorem gentibus.

R. confitebitur Domino. **V.** Venient po-
puli multi, & gentes robustæ ad quarendū
Dominum exercituum in Jerusalem, & de-
precandam faciem Domini.

Surge, illuminare Ierusalem: quia
 venit lumen tuum, & gloria Domi-
 ni super te orta est. Quia ecce tenebrae
 operient terram, & caligo populos: sup-
 er te autem orietur Dominus, & gloria
 eius in te videbitur. Et ambulabunt
 gentes in lumine tuo, & reges in
 splendore ortus tui. Leva in circuitu
 oculos tuos, & vide: omnes isti congre-
 gati sunt, venerunt tibi: filii tui de longe
 venient, & filiae tuae de latere surgent.
 Tunc videbis, & afflues, & mirabitur &
 dilatabitur cor tuum, quando conver-
 sa fuerit ad te multitudo maris, fortitu-
 do gentium venerit tibi: inundatio ca-
 melorum operiet te, dromedarii Ma-
 dian & Epha: omnes de Saba venient,
 aurum & thus deferentes, & laudem
 Domino annuntiantes.

R. in te Dominum **V.** Deus visitavit, fu-
 mere ex gentibus populum nomini suo.

Caudens gaudebo in Domino, & ex-
 ultabit anima mea in Deo meo: quia
 induit me vestimentis salutis: & indumen-
 to iustitiae circumdedit me, quasi sponsum
 decoratum corona, & quasi sponsam or-
 natam monilibus suis. Sicut enim terra
 profert germen suum, & sicut hortus

femenfium germinat, fic Dominus
Deus germinabit iuftitiam & laudem
coram univerfis Gentibus.

R. habet virum. **V.** Dices in corde tuo:
quis genuit mihi iftos? ego ftertilis, &
non pariens?

LECTIO IV.

Propter Sion non tacebo, & propter
Jerufalem non quiefcam, donec e-
grediatur ut fplendor Juftus ejus, & Sal-
vator ejus ut lampas accendatur. Et vide-
bunt Gentes Juftum tuum, & cuncti reg-
es Inclytum tuum, & vocabitur tibi no-
men novum, quod os Domini nomina-
bit. Eteris corona gloriae in manu Do-
mini, & diadema regni in manu Dei tui.
Non vocaberis ultra derelicta: & terra
tua non vocabitur amplius defolata:
fed vocaberis voluntas mea in ea, & ter-
ra tua inhabitata. Quia complacuit Do-
mino in te: & terra tua inhabitabitur.

R. contemplati funt. **V.** An Judæorum
Deus tantum? nonne & Gentium?

IN II. NOCTURNO.

LECTIO V.

Sermo fancti Leonis Papæ.

Caudete in Domino, dilectiffimi,
iterum dico, gaudete: quoniam
brevis intervallo temporis poft folem-
nitatem Nativitatis Chrifti feftivitas.

Declarationis ejus illuxit: & quem in illo die Virgo peperit, in hoc mundus agnovit. Verbum enim caro factum sic susceptio- nis nostræ temperavit exordia, ut natus Jesus, & credentibus manifestus, & persequentibus esset occultus. Iam tunc ergo cæli enarraverunt gloriam Dei, & in omnem terram sonus veritatis exivit, quando & pastoribus exercitus Angelorum Salvatoris editi annuntiator apparuit, & Magos ad eum adorandum prævia stella perduxit: ut a solis ortu usque ad occasum veri Regis generatio coruscaret, cum rerum fidem & regna Orientis per Magos discerent, & Romanum imperium non lateret.

R. orta esteis. **V.** Tenebræ transierunt, & verum lumen iam lucet.

LECTIO VI.

NAm & sævitia Herodis, volens primordia suspecti sibi Regis extinguere, huic dispensationi nesciens serviebat: ut dum atroci intentus facinori, ignotum sibi puerum indiscreta infantium cæde persequitur, annuntiatum cælitus Dominatoris ortum insignior ubique fama loqueretur, quam promptiorem ad narrandum, diligentio- remque faciebat, & supernæ significationis novitas, & cruentissimi persecutoris impietas. Tunc

13.

autem etiam Ægypto Salvator illatus
est, ut gens antiquis erroribus dedita,
jam ad vicinam salutem, per occultam
gratiam vocaretur, & quæ nondum eje-
cerat ab animo superstitionem, jam ho-
spitio reciperet veritatem.

R. non profuit **V.** Mysterium quod
absconditum fuit à seculis & genera-
tionibus, nunc manifestatum est.

LECTIO VII.

Quantam gratiarum actionem
debeamus Domino pro illumi-
natione Gentium, probat obcæcatio
Judæorum. Quid enim tam cæcum,
quid tam lucis alienum, quam illi sacer-
dotes & scribæ Israelitarum fuerunt?
qui percontantibus Magis, & Herode qua-
rente, ubi Christus secundum Scriptu-
rarum testimonium nasceretur, hoc re-
sponderunt de Prophetico eloquio,
quod indicabat stella de cælo. Jam er-
go ad eruditionem Gentium Propheti-
cus sermo transibat, & prænuntiatum an-
tiquis miraculis Christum alienigena-
rum corda discebant: cum Judæorum
infidelitas veritatem ore proferret, &
mendacium corde retineret. Noluer-
unt enim agnoscere oculis, quem de sa-
cris judicabant libris: ut quem non ad-
orabant in infantia infirmitate humilem,

postea crucifigerent in virtutum subli-
mitate fulgentem.

R. saluus fieret. **V.** Dereliquerunt Domi-
num, blasphemaverunt Sanctum Israel.

LECTIO VIII.

Agnoscamus ergo, dilectissimi, in
Magis adoratoribus Christi, voca-
tionis nostræ fideique primitias, & ex-
sultantibus animis beatæ spei initia ce-
lebremus. Exinde nobis Christum lo-
quentia Scripturarum arcana patuerunt;
& veritas, quam Judæorum obcæcatio
non recipit, omnibus nationibus lumen
suum invexit. Honoretur itaque à nobis
sacratissimus dies, in quo salutis nostræ
Autor apparuit: & quem Magi infantem
venerati sunt in cunabulis, nos omnipo-
tentem adoremus in cælis. Ac sicut illi
de thesauris suis mysticas Domino mu-
nerum species obtulerunt; ita & nos
de cordibus nostris, quæ sunt Deo dig-
na, promamus.

R. decore sancto. **V.** Nuncrevelatum
est, Gentes esse coheredes, & concor-
porales, & participes promissionis
Dei in Christo Jesu. Gloria.

IN III. NOCTURNO.

LECTIO IX.

Ex Epistola B. Pauli Apostoli
ad Ephesios.

F Vos cum essetis mortui delictis,
& peccatis vestris, in quibus aliquando ambulastis secundum seculum mundi huius, secundum principem potestatis aeris huius, spiritus, qui nunc operatur in filios diffidentiae, in quibus & nos omnes aliquando conversati sumus in desideriis carnis nostrae facientes voluntatem carnis, & cogitationum, & eramus natura filii irae, sicut & ceteri: Deus autem, qui dives est in misericordia, propter nimiam caritatem suam, qua dilexit nos, & cum essemus mortui peccatis, convivificavit nos in Christo, cuius gratia estis salvati, & conresuscitavit, & confedere fecit in caelestibus in Christo Jesu, ut ostenderet in seculis supervenientibus abundantes divitias gratiae suae in bonitate super nos in Christo Jesu.

LECTIO X.

Gratia enim estis salvati per fidem: & hoc non ex vobis, Dei enim donum est: non ex operibus, ut ne quis glorietur. Ipsius enim sumus factura creati in Christo Jesu in operibus bonis, quae praepa-

16.
ravavit Deus, ut in illis ambulemus. Propter quod memores estote, quod aliquando vos gentes in carne, qui dicimini praputium in ea, quæ dicitur circumcisio in carne, manufacta: quia eratis illo in tempore sine Christo, alienati à conversatione Israel, & hospites testamentorum, promissionis spem non habentes, & sine Deo in hoc mundo.

LECTIO XI.

Nunc autem in Christo Jesu vos, qui aliquando eratis longe, facti estis prope in sanguine Christi. Ipse enim est pax nostra, qui fecit utraque unum, & medium parietem maceris solvens, inimicitias in carne sua: legem mandatorum decretis evacuans, ut duos condat in semetipso in unum novum hominem, faciens pacem, & reconciliet ambos in uno corpore Deo per crucem, interficiens inimicitias in semetipso.

LECTIO XII.

Et veniens evangelizavit pacem vobis, qui longe fuistis, & pacem iis, qui prope. Quoniam per ipsum habemus accessum ambo in uno Spiritu ad Patrem. Ergo jam non estis hospites et advena: sed estis cives sanctorum & domestici Dei: superædificati super fundamentum Apostolorum & Pro-

phetarum, ipso summo angulari lapide^{17.}
Christo Jesu: in quo omnis ædificatio con-
structa crescit in templum sanctum in
Domino, in quo & vos coædificamini in
habitaculum Dei in Spiritu.

IN
COENA DOMINI.

IN II. NOCTURNO.

LECTIO IV.

Ex Sermone septimo S. Leonis
Papæ de Passione Domini.

Incipientes, dilectissimi, Evangelicam
de Passione Domini historiam retrac-
tare, divino intelligimus dispositum fu-
isse consilio, ut sacrilegi Judæorum Prin-
cipes & impii sacerdotes, qui sæviendi in
Christum occasiones sæpe quæsierant,
non nisi in solemnitate Paschali exercen-
di furoris sui acciperent potestatem. Opor-
tebat enim, ut manifesto implerentur ef-
fectu, quæ diu fuerant figurato promif-
sa mysterio: ut ovem significativam ovis
vera removeret, & ut uno expleretur
sacrificio variarum differentia victi-
marum. Utergo umbræ cederent cor-
pori, & cessarent imagines sub præsen-
tia veritatis, antiqua observantia novo
excluditur sacramento, hostia in hostiã

transit, sanguine sanguis auferitur; & legalis festiuitas, dum mutatur, impletur: discumbentibus enim discipulis ad edendam mysticam cenam, cum in Caiphæ atrio tractaretur, quomodo Christus posset occidi, ille corporis & sanguinis sui ordinans sacramentum, docebat, qualis Deo hostia deberet offerri: ne ab hoc quidem mysterio traditore submoto, ut ostenderetur nulla injuria exasperatus, qui in voluntaria erat impietate præfinitus. Ipse enim sibi fuit materia ruinæ, & causa perfidiæ, sequens diabolum ducem, & nolens Christum habere rectorem.

LECTIO V.

Postquam vero Judas persuasus à diabolo discessit à Christo, seque à corpore Apostolicæ unitatis abscidit, nū Dominus pavore turbatus, sed de sola redimendorum salute sollicitus, omne temporis spatium, quod à persequentium vacabat incurfu, mysticis sermonibus sacrataque doctrinæ, sicut Joannis Evangelio declaratur, impendit: elevans ad cælum oculos, & pro uniuersa Ecclesia supplicans Patri, ut omnes, quos dedisset, daturusque esset Filio Pater, unum fierent, & in gloria Redemptoris individui permanerent; adjiciens

postremo illam orationem, qua ait:
 Pater, si fieri potest, transeat à me calix
 iste. Nostræ utitur voce naturæ, & cau-
 sam agit fragilitatis & trepidationis hu-
 manæ: ut in iis, quæ toleranda sunt, & pa-
 tientia roboretur, & formido pellatur.

LECTIO VI.

DEnique cessans hoc ipsum petere,
 excusato quodammodo nostræ
 infirmitatis metu, in quo nobis remanere
 non expedit, in alium affectum transit,
 & dicit: si non potest calix iste transire
 à me, nisi bibam illum, fiat voluntas tua.
 Hæc vox capitis salus est totius corpo-
 ris: hæc vox omnes fideles instruxit, om-
 nes confessores accendit, omnes marty-
 res coronavit. Nam quis mundi odia,
 quis tentationum turbines, quis posset
 persecutorum superare terrores; nisi
 Christus in omnibus & pro omnibus di-
 ceret Patri: fiat voluntas tua? Discant
 igitur hanc vocem omnes Ecclesiæ fi-
 lii magno pretio redempti, gratis iusti-
 ficati, & cum adversitas violentæ alicuj-
 us tentationis incubuerit, præsidio po-
 tentissimæ orationis utantur: ut supe-
 rato tremore formidinis, accipiant tole-
 rantiam passionis.

LECTIO VII.

Ex Epistola prima beati
Pauli Apostoli ad Corinthios.

HOc autem præcipio, non laudans,
quod non in melius, sed in deteri-
us convenitis. Primum quidem conve-
nientibus vobis in Ecclesiam, audio,
scissuras esse inter vos, & ex parte cre-
do. Nam oportet & hæreses esse, ut &
qui probati sunt, manifesti fiant in vo-
bis. Convenientibus ergo vobis in un-
um, jam non est Dominicam cœnam
manducare. Unusquisque enim suam
cœnam præsumit ad manducandum.
Et alius quidem esurit, alius autem eb-
rius est. Numquid domos non habetis
ad manducandum & bibendum? aut
Ecclesiam Dei contemnitis, & confun-
ditis eos, qui non habent? quid dicam
vobis? Laudo vos? In hoc non laudo.

LECTIO VIII.

Ergo enim accepi à Domino, quod
& tradidi vobis; quoniam Dominus
Jesus, in qua nocte tradebatur, accepit
panem: & gratias agens, fregit, & dixit:
Accipite & manducate: Hoc est corpus
meum, quod pro vobis tradetur: hoc
facite in meam commemorationem.
Quotiescumque enim manducabitis

21.
panem hunc, & calicem bibetis, mortē
Domini annuntiabit, donec veniat.

LECTIO IX.

Itaque quicumque manducaverit
panem hunc, vel biberit calicem
Domini indigne, reus erit corporis
& sanguinis Domini. Probet autem
seipsum homo: & sic de pane illo edat,
& de calice bibat. Qui enim mandu-
cat, & bibit indigne, iudicium sibi
manducat, & bibit, non dijudicans
corpus Domini. Ideo inter vos multi
infirmi, & imbecilles, & dormiunt multi.
Quod si nosmetipsos dijudicarem,us,
non utique iudicaremur. Dum iudi-
camur autem, à Domino corripiamur,
ut non cum hoc mundo damnemur.
Itaque, fratres mei, cum convenitis
ad manducandum, invicem expec-
tate. Si quis esurit, domi manducet, ut
non in iudicium conveniatis. Cætera
autem, cum venero, disponam.

IN
PARASCEVE

IN II. NOCTURNO.

LECTIO IV.

Ex Sermone secundo S. Leonis
Papæ de Passione Domini.

Post illud impium Judæ, detestandum
que commercium, quo ab eo Judæis
persequentibus, mundi Redemptor est
traditus; post illas sacrilegas illusiones,
inter quas usque ad locum pœnæ ejus
mansuetudo perducta est; crucifixi
sunt cum eo, statutis utrimque patibu-
lis, latrones duo: quorum unus ad id
usque temporis par similisque consorti,
infidiator viarum, & salutis hominum
semper infestus, usque ad crucem reus,
fit Christi repente confessor: & inter
illos acerrimos corporis, animique cru-
ciatus, quos simul & instantia & difficul-
tas mortis augebat, mira conversione
mutatus, Memento, inquit, mei, Domine,
dum veneris in regnum tuum.

LECTIO V.

Quæ istam fidem exhortatio per-
suasit? Non viderat prius acta mi-
racula; & tamen Dominum confitetur
& regem, quem videt supplicii sui esse
confortem. Inde ergo oriebatur hoc

donum, unde accepit fides ipsa respon-
 sum. Ait enim Jesus: Amen dico tibi,
 hodie mecum eris in paradiso. Excedit
 humanam conditionem ista promissio;
 nec tam de ligno crucis, quam de thro-
 no editur potestatis. Ab illa altitudine
 præmium fidei datur, in qua chirogra-
 phum humanæ transgressionis abole-
 tur, quia se à forma servi, Dei forma non
 dirimit, dum etiam inter ipsa supplicia
 proprietatem unitatemque suam ser-
 vavit, & Deitas inviolabilis, & natura pas-
 sibilis. Adjicitur ad confirmationem
 spei nostræ totius adtestatio creaturæ.
 Emittente spiritum Christo, omnia ele-
 menta tremuerunt.

LECTIO VI.

IN vos ergo Judæi cælum & terra sen-
 tentiam tulit, vobis sol servitatem
 suam diemque subtraxit, vobis famula-
 tum suum elementorum ordines dene-
 gaverunt: & recedente à legibus suis
 ministerio creaturæ, vestra obcæcatio,
 vestra est significata confusio. Vobis
 enim dicentibus: Sanguis ejus super
 nos, & super filios nostros: merito hoc
 retributum est, ut quod vestri gene-
 ris impia perdidit portio, adsequatur
 hoc fidelis gentium plenitudo. Nos ergo,
 dilectissimi, quibus Dominus noster

24.
Iesus Christus crucifixus, non scanda-
lum, neque stultitia, sed Dei virtus, Dei-
que sapientia est, nos, inquam, spiritale
femen Abrahamæ, non in prole servitutis
genuit, sed in familia libertatis renati;
pro quibus in manu forti & brachio
excelsò de oppressione Ægyptiæ do-
minationis eductis, verus & immacu-
latus agnus immolatus est Christus;
amplectamur salutaris Paschæ mirabi-
bile sacramentum, & ad eius imaginẽ,
qui de formitati nostræ conformis fac-
tus est, reformemur.

IN III. NOCTURNO.

LECTIO VII.

Ex Epistola beati Pauli
Apostoli ad Hebræos.

Habentes Pontificem magnum, qui
penetravit cœlos Jesum Filium
Dei, teneamus confessionem. Non enim
habemus Pontificem, qui non possit
compati infirmitatibus nostris; tenta-
tum autem per omnia pro similitudi-
ne absque peccato. Adeamus ergo
cum fiducia ad thronum gratiæ: ut
misericordiam consequamur, & gratiã
inveniamus in auxilio opportuno.
Omnis namque Pontifex ex homini-
bus assumptus, pro hominibus consti-
tuitur in iis, quæ sunt ad Deum, ut of-

ferat dona & sacrificia pro peccatis; qui condolere possit iis, qui ignorant, & errant: quoniam & ipse circumdatus est infirmitate: & propterea debet quæ admodum pro populo, ita etiam & pro semetipso offerre pro peccatis.

LECTIO VIII.

Nec quisquam sumit sibi honorem, sed qui vocatur à Deo tanquam Aaron. Sic & Christus non semetipsum clarificavit, ut Pontifex fieret: sed qui locutus est ad eum: Filius meus es tu, ego hodie genui te. Quemadmodum & in alio loco dicit: Tu es Sacerdos in æternum secundum ordinem Melchisedech. Qui in diebus carnis suæ preces supplicationesque ad eum, qui poscit illum saluum facere à morte, cum clamore valido & lacrymis offerens, exauditus est pro sua reverentia. Et quidem cum esset Filius Dei, didicit ex iis, quæ passus est, obedientiam: & consummatus, factus est omnibus obtemperantibus sibi causa salutis æternæ, appellatus à Deo Pontifex iuxta ordinem Melchisedech.

F Talij quidem plures facti sunt
 sacerdotes, idcirco quod morte
 prohiberentur permanere: hic au-
 tem eo quod maneat in æternum, sem-
 piternum habet sacerdotium. Unde
 & saluare in perpetuum potest acce-
 dentes per semetipsum ad Deum: sem-
 per vivens ad interpellandum pro
 nobis. Talis enim decebat, ut nobis
 esset Pontifex sanctus, innocens, im-
 pollutus, segregatus à peccatoribꝰ,
 & excelsior cœlis factus: qui non ha-
 bet necessitatem quotidie, quemad-
 modum sacerdotes, prius pro suis
 delictis hostias offerre, deinde pro
 populi: hoc enim fecit semel, seip-
 sum offerendo.

SABBATO SANCTO.

IN II. NOCTURNO.

LECTIO IV.

Sermo sancti Leonis Papæ.

Sermo proximus in id differendi ratione processerat, ut de illa clamantis ad Patrem crucifixi Domini voce loqueremur: ne simplex & incuriosus auditor ita acciperet verba dicentis: Deus meus, Deus meus, quare me dereliquisti? tanquam fixo Jesu in crucis ligno paternæ ab eo deitatis omnipotentia recessisset; cum in tantam unitatem Dei & hominis natura convenerit, ut nec supplicio potuerit dirimi, nec morte disjungi. Manente enim in sua proprietate utraq; substantia, nec Deus dereliquit sui corporis passionem, nec Deum fecit caro passibilem: quia divinitas, quæ erat in dolente, non erat in dolore. Ideo ergo Jesus voce magna clamabat dicens: Quare me dereliquisti? ut notum omnibus faceret, quare oportuerit eum non erui, non defendi, sed sævientium manibus derelinqui, hoc est, Salvatorem mundi fieri, & omnium hominum Redemptorem: non per miseriam, sed per misericordiam; nec amissione auxilii, sed definitione moriendi.

con.

Continuit enim se ab impiis crucifixi potestas; & ut dispositione uteretur occulta, uti noluit virtute manifesta. Nam qui mortem & mortis autorem sua venerat passione destruere, quomodo peccatores salvos faceret, si persecutoribus repugnaret?

LECTIO V.

Ex libro secundo S. Epiphani
Episcopi adversus Hæreses.

Divinitas omnia, quæ ad Passionis mysterium adtinebant, perficere decreverat, & ad inferos cum anima descendere; ut eos, qui antea mortui erant, hoc est, sanctos Patriarchas in salutem adfereret. Hoc autem idcirco fieri debuit, ut divinarum ab illo Scripturarum implerentur oracula, quæ ab eius Prophetis de ipso pronuntiata fuerant: quo sub hominis specie ad inferos descendens, quæ illic erant obeunda, præstaret: atque ut dum inferorum princeps, & mors captivum hominem detinere volunt, & conjunctam cum anima divinitatem ignorant, tum ipsi potius inferi caperentur, ac mortis dominatus everteretur: & impleretur, quod scriptum est: Non relinques animam meam in inferno: nec dabis Sanctum tuum videre corruptionem. Nam neque Dei verbum animam de

stituit, nec illius anima apud inferos est^{29.}
relicta.

LECTIO VI.

Ex Catechesi decima quarta sancti
Cyrilli Hierosolymitani Episcopi.

Christus quidem in inferna descendit
solus, pluribus vero comitatus huc re-
vectus est. Descendit namque in mortē,
& multa corpora Sanctorum, qui obdor-
mierant, per ipsum excitata sunt. Exter-
rita mors est, novum quemdam in infer-
num descendentem conspicata, qui hujus
loci vinculis non tenebatur. Qua de cau-
sa, o inferni janitores, eum videntes expa-
vistis? qui vos insolens occupavit timor?
Fugit mors, ejusque timiditatem fuga
illa arguebat. Accurrerunt sancti Pro-
phetae, & Moyses legislator, & Abraham,
& Isaac & Jacob, David quoque & Samuel,
& Hesaias, & Baptista Joannes, qui ait, &
testatur: Tu es, qui venturus es, an alium
expectamus? Redempti sunt sancti omnes,
quos mors absorbuerat. Oportebat nam-
que Regem, qui praedicatus fuerat, opti-
morum praekonum fieri Redemptorem.
Tum vero quilibet iustorum dicebat:
Ubi est, mors, victoria tua? ubi tuus, o
inferne, stimulus? liberavit enim nos
victoriae amor.

LECTIO VII.

Ex Epistola beati Pauli
Apostoli ad Hebræos.

Christus adhibens Pontifex futu-
rorum honorum, per amplius &
perfectius tabernaculum non manu-
factum, id est, non hujus creationis: ne-
que per sanguinem hircorum aut vitu-
lorum, sed per proprium sanguinem
introivit semel in Sancta, æterna redem-
tione inventa. Si enim sanguis hircorū
& taurorum, & cinis vitulæ aspersus in-
quinos sanctificat ad emundationē
carnis: quanto magis sanguis Christi,
qui per Spiritum sanctum semetipsum
obtulit immaculatum Deo, emundabit
conscientiam nostram ab operibus mor-
tuis, ad serviendum Deo viventi? Et id-
eo novi testamenti mediator est, ut morte
intercedente, in redemptionem earum
prævaricationum, quæ erant sub priori
testamento, repromissionem accipiant,
qui vocati sunt æternæ hereditatis.

LECTIO VIII.

Ubi enim testamentum est, mors ne-
cessè est intercedat testatoris. Testa-
mentum enim in mortuis confirmatum
est: alioquin nondum valet, dum vivit,
qui testatus est. Unde nec primum qui

dem sine sanguine dedicatum est. Lecto enim omni mandato legis à Moyse universo populo, accipiens sanguinem vitulorum & hircorum cum aqua, & lana coccinea & hyssopo; ipsum quoque librū & omnem populum asperfit, dicens: Hic sanguis testamenti, quod mandavit ad vos Deus. Etiam tabernaculum & omnia vasa ministerii sanguine similiter asperfit. Et omnia pene in sanguine secundum legem mundantur: & sine sanguinis effusione non fit remissio.

LECTIO IX.

NEcesse est ergo exemplaria quidē cœlestium his mundari: ipsa autē cœlestia melioribus hostiis quàm istis. Non enim in manufacta Sancta Jesus introivit, exemplaria verorum: sed in ipsum cœlum, ut appareat nunc vultui Dei pro nobis: neque ut sæpe offerat semetipsum, quemadmodum Pontifex intrat in Sancta per singulos annos in sanguine alieno: alioquin oportebat eum frequenter pati ab origine mundi: nunc autem semel in consummatione seculorum, ad destructionem peccati, per hostiam suam apparuit. Et quemadmodū statutum est hominibus semel mori, post hoc autem iudicium: sic & Christus semel oblatus est ad multorum exhaurienda pec-

cata; secundò sine peccato apparebit
expectantibus se in salutem.

IN DIE SANCTO

PASCHE.

IN I. NOCTURNO.

LECTIO I.

Ex libro Exodi.

Dixit Dominus ad Moysen & Aaron
in terra Ægypti: Mensis iste vobis
principium mensium: primus erit in
mensibus anni. Loquimini ad univer-
sum cœtum filiorum Israel, & dicite eis:
Decima die mensis huius tollat unusquis-
que agnum per familias & domos suas.
Sin autem minor est numerus, ut suffice-
re possit ad vescendum agnum, assumet
vicinum suum, qui junctus est domui suæ,
juxta numerum animarum, quæ suffice-
re possunt ad esum agni.

R. lætemur. Alleluja **V.** Quæ ad patres no-
stros repromissio facta est, hanc Deus
adimplevit, resuscitans Jesum.

LECTIO II.

Ferit autem agnus absque macula,
masculus, anniculus: juxta quem
ritum tolletis & hœdum. Et servabitis
eum usque ad quartamdecimam diem

mensis huius: immolabitque eum uni-
 versa multitudo filiorum Israel ad ve-
 speram. Et sument de sanguine eius, ac
 ponent super utrumque postem, & in
 superliminaribus domorum, in quibus
 comedent illum. Et edent carnes nocte
 illa affas igni, & azymos panes cum lact-
 ucis a grestibus. Non comedetis ex eo
 crudum quid, nec coctum aqua, sed
 tantum affum igni: caput cum pedibus
 eius & intestinis vorabitis. Nec remane-
 bit quidquam ex eo usque mane: si quid
 residuum fuerit, igne comburetis.

R. mundi. Alleluja **V.** Ecce Agnus Dei,
 ecce qui tollit peccatum mundi.

LECTIO III.

Sic autem comedetis illum: Renes vestros
 accingetis, & calceamenta habebitis
 in pedibus, tenentes baculos in mani-
 bus, & comedetis festinanter: est enim
 Phasē id est transitus Domini. Et trans-
 ibo per terram Ægypti nocte illa, per-
 cutiamque omne primogenitum in ter-
 ra Ægypti ab homine usque ad pecus:
 & in cunctis diebus Ægypti faciam iudicia,
 ego Dominus. Erit autem sanguis vobis
 in signum in aedibus, in quibus eritis: &
 videbo sanguinem, & transibo vos: nec
 erit in vobis plaga disperdens, quando
 percussero terram Ægypti.

R. veritatis. Alleluja. **V.** Exsurgat Deus, & dissipentur inimici ejus, & justi epulentur & exultent in conspectu Dei.

LECTIO IV.

Habebitis autem hunc diem in monumentum: & celebrabitis eam solemnem Domino in generationibus vestris cultu sempiterno. Septem diebus azyma comedetis: in die primo non erit fermentum in domibus vestris: quicumque comederit fermentatum, peribit anima illa de Israel, à primo die usque ad diem septimum. Dies prima erit sancta, atque solemnis, & dies septima eadem festivitate venerabilis: nihil operis facietis in eis, exceptis his, quæ ad vescendum pertinent.

R. nostra. Alleluja. **V.** Jesum quaeritis Nazarenum crucifixum: surrexit; non est hic. Gloria.

IN II. NOCTURNO.

LECTIO V.

Ex Sermone primo S. Leonis Papæ de Resurrectione Domini.

Resurrectio Salvatoris nec animã in inferno, nec carnem diu morata est in sepulcro: & tam velox incorruptæ carnis vivificatio fuit, ut major ibi esset soporis similitudo, quam mortis: quoniam deitas, quæ ab utraque suscepti

hominis substantia non recessit, quod potestate divisit, potestate conjunxit. Subsecuta sunt itaque multa documenta, quibus prædicandæ per univèrsam mundum fidei autoritas conderetur. Ideo enim & clausis ad discipulos ostiis introibat, & flatu suo dabat Spiritum sanctum, & dato intelligentiæ lumine sanctarum Scripturarum occulta pandebat, & rursus idem vulnus lateris, fixuras clavorum & omnia recentissimæ passionis signa monstrabat: ut agnosceretur in eo proprietates divinæ humanæque naturæ individua permanere, & ita sciremus, Verbum non hoc esse, quod carnem; ut unum Dei Filium, & Verbum confiteremur & carnem.

R. inferni. Alleluja. **V.** Ego dormivi & soporatus sum: & exsurrexi, quia Dominus suscepit me.

LECTIO VI.

Non dissonat, dilectissimi, ab hac fide Magister Gentium Apostolus Paulus, cum dicit: Et si cognovimus secundum carnem Christum, sed jam nunc non novimus. Resurrectio enim Domini non finis carnis, sed commutatio fuit, nec virtutis augmento consumpta substantia est. Qualitas transiit, non natura defecit: & factum est corpus impassibile, quod potuit cru-

cifigi, factum est immortale, quod potuit occidi; factum est incorruptibile, quod potuit vulnerari. Et merito dicitur caro Christi in eo statu, quo fuerat nota, nesciri: quia nihil in ea passibile, nihil remansit infirmum, ut & ipsa sit per essentiam, & non sit ipsa per gloriam.

R. Dei. Alleluja **V.** Dominus voluit conterere eum in infirmitate.

LECTIO VII.

Quid autem mirum, si hoc de corpore Christi profitetur, qui de omnibus Christianis spiritualibus dicit: Itaque nos ex hoc neminem novimus secundum carnem? Ex hoc, inquit, initium nobis factum est resurrectionis in Christo, ex quo in eo, qui pro omnibus mortuus est, totius spei nostrae forma praecessit. Non haesitamus diffidentia, nec incerta expectatione suspendimur, sed accepto promissionis exordio, fidei oculis, quae sunt futura, jam cernimus: & naturae provectione gaudentes, quod credimus, jam tenemus. Non ergo nos rerum temporalium occupent species: & mens intenta mansuris, ibi desiderium suum figat, ubi quod offertur, aeternum est.

R. resurrexit. Alleluja **V.** Traditus est propter delicta nostra, & resurrexit propter justificationem nostram.

LECTIO VIII.

Ex Sermone primo ejusdem
de Ascensione.

Mors Christi multum discipulorum cor-
da turbaverat, & de supplicio crucis,
de emissionē spiritus, de exanimati corpo-
ris sepultura, gravatis mœstitudine men-
tibus, quidam diffidentia torpor obrep-
ferat. Quam utique hæsitationem huma-
na infirmitate nutantem, nequaquam
permisisset Spiritus veritatis prædicato-
rum suorum inesse pectoribus; nisi illa
trepida sollicitudo & curiosa cunctatio
nostræ fidei fundamenta jecisset. Nostris
igitur perturbationibus, nostrisque pe-
riculis in Apostolis consulebatur: nos
in illis viris contra calumnias impiorum,
& contra terrenæ argumenta sapientiæ
docebamur. Nos illorum instruxit ad-
spectus, nos erudivit auditus, nos confir-
mavit ad tactus. Gratias agamus divinæ
dispensationi, & sanctorum Patrum neces-
sariæ tarditati. Dubitatum est ab illis, ne
dubitaretur à nobis.

R. à ligno. Alleluja. **V.** Recordamini, quali-
ter locutus est vobis dicens: Quia oportet
Filium hominis tradi in manus hominum
peccatorum, & die tertia resurgere. Gloria.

LECTIO IX.

Ex Epistola beati Pauli Apo-
stoli ad Coloffenses.

SI mortui estis cum Christo ab elemē-
tis huius mundi: quid adhuc tanquā
videntes in mundo decernitis? Ne tetige-
ritis, neque gustaveritis, neque contrec-
taveritis: quæ sunt omnia in interitum
ipso usu, secundum præcepta & doctri-
nas hominum: quæ sunt rationem qui-
dem habentia sapientiæ, in superstitione,
& humilitate, & non ad parcendum cor-
pori, non in honore aliquo ad saturita-
tem carnis.

LECTIO X.

Igitur si confurrexistis cum Christo,
quæ sursum sunt quærite, ubi Chri-
stus est in dextera Dei sedens: quæ sur-
sum sunt sapite, non quæ super terram.
Mortui enim estis, & vita vestra est abscon-
dita cum Christo in Deo. Cum Christus
apparuerit, vita vestra: tunc & vos appa-
rebitis cum ipso in gloria. Mortificate
ergo membra vestra, quæ sunt super ter-
ram: fornicationem, immunditiam, libidi-
nem, concupiscentiam malam, & avaritiam, quæ
est simulacrorum servitus. Propter quæ venit
ira Dei super filios incredulitatis: in quibus &
vos ambulastis aliquando, cum viveretis in illis.

LECTIO XI.

Nunc autem deponite & vos omnia, iram, indignationem, malitiam, blasphemiam, turpem sermonem de ore vestro. Nolite mentiri invicem, exspoliantes vos veterem hominem cum actibus suis, & induentes novum, eum qui renovatur in agnitionem secundum imaginem eius, qui creavit illum. Ubi non est Gentilis & Judæus, circumcisio & præputium, Barbarus & Scythia, servus & liber: sed omnia & in omnibus Christus. Induite vos ergo sicut electi Dei, sancti & dilecti, viscera misericordiae, benignitatem, humilitatem, modestiam, patientiam: supportantes invicem & donantes vobismetipsis, si quis adversus aliquem habet querelam: sicut & Dominus donavit vobis, ita & vos.

LECTIO XII.

Super omnia autem hæc caritatem habete, quod est vinculum perfectionis. Et pax Christi exsultet in cordibus vestris, in qua & vocati estis in uno corpore: & grati estote. Verbum Christi habitet in vobis abundanter in omni sapientia, docentes, & commonentes vosmetipsos in psalmis, hymnis & canticis spiritualibus, in gratia cantantes in cordibus vestris Deo. Omne quodcunque facitis in verbo aut in opere, omnia in nomine Domini Jesu Christi, gratias agentes Deo & Patri per ipsum.

IN ASCENSIONE DOMINI.

INI. NOCTURNO

LECTIO I.

Initium Libri Actuum Aposto-
lorum.

Primum quidem sermonem feci de omnibus, o Theophile, quæ cœpit Jesus facere, & docere usque in diem, qua præcipiens Apostolis per Spiritum sanctum, quos elegit, assumptus est: quibus & præbuit seipsum vivum post passionem suam in multis argumentis, per dies quadraginta apparens eis, & loquens de regno Dei.

Reorum. Alleluja. **V.** Deus clarificabit Filium hominis in semetipso, & continuo clarificabit eum.

LECTIO II.

Et convalescens præcepit eis, ab Hierosolymis ne discederent, sed expectarent promissionem Patris, quam audistis, inquit, per os meum. Quia Joannes quidem baptizavit aqua, vos autem baptizabimini Spiritu sancto non post multos hos dies. Igitur qui convenerant, interrogabant eum dicentes: Domine, si in tempore hoc restitues regnum Israel? dixit autem eis: non est vestrum nosse tempora vel momenta, quæ Pater posuit in sua po-

41.
testate: sed accipietis virtutem superve-
nientis Spiritus sancti in vos, & eritis mihi
testes in Jerusalem, & in omni Judæa, &
Samarîa, & usque ad ultimum terræ.

R. fitis. Alleluja. **V.** Ego rogabo Patrem,
& alium Paracletum dabit vobis, ut ma-
neat vobiscum in æternum. Non relin-
quam vos orphanos, veniam ad vos.

LECTIO III.

ET cum hæc dixisset, videntibus illis,
elevatus est: & nubes suscepit eum
ab oculis eorum. Cumque intuerentur
in cælum euntem illum, ecce duo viri
adstiterunt juxta illos in vestibus albis,
qui & dixerunt: Viri Galilæi, quid statis ad-
spicientes in cælum? hic Jesus, qui assumptus
est à vobis in cælum, sic veniet, quem ad-
modum vidistis eum euntem in cælum.

R. gloria. Alleluja. **V.** Venit hora, ut cla-
rificetur Filius hominis.

LECTIO IV.

Tunc reversi sunt Hierosolymam,
à monte qui vocatur Oliveti, qui est
juxta Jerusalem, sabbati habens iter.
Et cum introissent in cœnaculum, ascen-
derunt, ubi manebant Petrus & Joannes,
Jacobus & Andreas, Philippus & Thom-
as, Bartholomæus & Mathæus, Jacobus Al-
phæi, & Simon Zelotes, & Judas Jacobi.
Hi omnes erant perseverantes unanimiter

in oratione cum mulieribus, & Maria Ma-
tre Jesu, & fratribus ejus.

R. Deus. Alleluja. **V.** Dominus Jesus assum-
tus est in cœlum, & sedet à dextris Dei.

Gloria.

IN II. NOCTURNO.

LECTIO V.

Sermo sancti Leonis Papæ.

Sacramentum dilectissimi salutis no-
stræ, quam pretio sanguinis sui uni-
versitatis Conditor æstimavit, à die cor-
poralis ortus usque ad exitum passionis
per dispensationem humilitatis impletum
est. Et licet multa etiam in forma servi di-
vinitatis signa radiaverint, proprie tamen
illius temporis actio ad demonstrandam
suscepti hominis pertinuit veritatem. Post
passionem vero, ruptis mortis vinculis,
quæ vim suam in eum, qui peccati erat ne-
scius, incedendo perdiderat: infirmitas
in virtutem, mortalitas in immortalitatem,
contumelia transivit in gloriam: quam
Dominus Jesus Christus in multis mani-
festisque documentis multorum decla-
ravit ad spectibus, donec triumphum victo-
riæ, quem reportarat à mortuis, inferret
& cœlis.

R. regnasti. Alleluja. **V.** Exaltare super
cœlos, Deus, & super omnem terram glo-
ria tua.

Sicut ergo in solemnitate Paschali Resurrectio Domini fuit nobis causa letandi: ita Ascensio eius in cœlos presentium nobis est materia gaudiorum, recolentibus illum diem, & rite venerantibus, quo naturæ nostræ humilitas in Christo super omnem cœli militiam, ad Dei Patris est pro vecta confessum. Quo ordine operum divinorum nos fundati, nos ædificati sumus: ut mirabilior fieret gratia Dei, cum remotis à conspectu hominum, quæ merito reverentiam sui sentiebantur indicere, fides non deficeret, spes non fluctuaret, caritas non tepéret. Magnarum hic vigor est mentium, & valde fidelium lumen est animarum, incunctanter credere, quæ corporeo non videntur intuitu, & ibi figere desiderium, quo nequeas inferre conspectum.

& eius. Alleluja. **V.** Profectus est in cœlum subjectis sibi Angelis, & potestatibus, & virtutibus.

LECTIO VII.

Quod itaque Redemptoris nostri conspiciendum fuit, in sacramenta transivit: & ut fides excellentior esset ac firmior, visioni doctrina successit, cuius autoritatem supernis illuminata radius credentium corda sequerentur. Hanc fidem Ascen-

44.
sione Domini auctam, & Spiritus sancti munere roboratam, non vincula, non carceres, non exilia, non fames, non ignis, non laniatus ferarum, non exquisita persequentium crudelitibus supplicia terruerunt. Pro hac fide per uniuersum mundum, non solum viri, sed etiam feminae, nec tantum impubes pueri, sed etiam tenerae virgines usque ad effusionem sui sanguinis decertarunt.

R. sedet. Alleluja. **V.** Humiliavit semetipsum factus obediens usque ad mortem, mortem autem crucis, propter quod & Deus exaltavit illum.

LECTIO VIII.

HÆc fides daemona eiecit, & gritudines depulit, mortuos suscitavit. Unde & ipsi beati Apostoli, qui tot miraculis confirmati, tot sermonibus eruditi, atrocitatem tamen Dominicæ passionis expaverant, & veritatem resurrectionis eius non sine hæsitatione susceperant, tantum de Ascensione Domini profecerunt, ut quidquid illis prius intulerat metum, verteretur in gaudium. Totam enim contemplationem animi in divinitatem ad Patris dexteram confidentis erexerant, nec iam corporeæ visionis tardabantur objectu, quominus in id aciem mentis intenderent, quod nec à Patre descendendo abfuerat,

nec à discipulis ascendendo discesserat.^{45.}
R. æternum. Alleluja **V.** Pontifex ultra
velum intrabit in Sancta, ut roget pro
universo cœtu Israel. Gloria.

IN III. NOCTURNO.

LECTIO IX.

Ex Epistola beati Pauli
Apostoli ad Ephesios.

IN Christo habemus redemptionem
per sanguinem ejus, remissionem pec-
catorum secundum divitias gratiæ ejus,
quæ superabundavit in nobis, in omni sa-
pientia & prudentia: ut notum faceret
nobis sacramentum voluntatis suæ, se-
cundum beneplacitum ejus, quod pro-
posuit in eo, in dispensatione plenitudi-
nis temporum, instaurare omnia in Chri-
sto, quæ in cœlis, & quæ in terra sunt, in ipso:
in quo etiam & nos forte vocati sumus præ-
destinati secundum propositum ejus,
qui operatur omnia secundum consiliū
voluntatis suæ; ut simus in laudem glo-
riæ ejus nos, qui antè speravimus in Chri-
sto: in quo & vos, cum audissetis verbum
veritatis, Evangelium salutis vestræ, in
quo & credentes signati estis Spiritu pro-
missionis sancto, qui est pignus heredita-
tis nostræ, in redemptionem acquisitionis,
in laudem gloriæ ipsius.

Propterea & ego audiens fidem vestram, quæ est in Domino Jesu, & dilectionem in omnes sanctos, non cesso gratias agens pro vobis, memoriam vestri faciens in orationibus meis: ut Deus, Dominus nostri Jesu Christi Pater gloriæ, det vobis spiritum sapientiæ & revelationis, in agnitione ejus: illuminatos oculos cordis vestri, ut sciatis, quæ sit spes vocationis ejus, & quæ divitiæ gloriæ hereditatis ejus in sanctis, & quæ sit supereminens magnitudo virtutis ejus in nos, qui credimus secundum operationem potentia virtutis ejus, quam operatus est in Christo, suscitans illum a mortuis, & constituens ad dexteram suam in cælestibus, supra omnem principatum & potestatem, & virtutem, & dominationem, & omne nomen, quod nominatur non solum in hoc seculo, sed etiam in futuro. Et omnia subjecit sub pedibus ejus: & ipsum dedit caput supra omnem Ecclesiam, quæ est corpus ipsius, & plenitudo ejus, qui omnia in omnibus adimpletur.

LECTIO XI.

Et vos cum essetis mortui delictis, & peccatis vestris, in quibus aliquando ambulastis secundum seculum mundi hujus, secundum principem potestatis

aeris huius, spiritus, qui nunc operatur in
 filios diffidentiae, in quibus & nos omnes ali-
 quando conversati sumus in desideriis car-
 nis nostrae, facientes voluntatem carnis, & co-
 gitationum, & eramus natura filii irae, sicut
 & ceteri: Deus autem, qui dives est in mi-
 sericordia, propter nimiam caritatem su-
 am, qua dilexit nos, & cum essemus mortui
 peccatis, convivificavit nos in Christo, cuius
 gratia estis salvati, & conresuscitavit, & con-
 federe fecit in caelestibus in Christo Jesu:
 ut ostenderet in saeculis supervenientibus
 abundantes divitias gratiae suae in bonita-
 te supernos in Christo Jesu.

LECTIO XII.

UNum corpus, & unus spiritus, sicut
 vocati estis in spe vocationis vestrae.
 Unus Dominus, una fides, unum baptisma.
 Unus Deus & Pater omnium, qui est super
 omnes, & per omnia, & in omnibus nobis.
 Unicuique autem nostrum data est gratia
 secundum mensuram donationis Christi.
 Propter quod dixit: Ascendens in altum
 captivam duxit captivitatem: dedit dona ho-
 minibus. Quod autem ascendit, quid est,
 nisi quia & descendit primum in inferiores
 partes terrae? Qui descendit, ipse est & qui
 ascendit super omnes caelos, ut impleret
 omnia.

IN DIE SANCTO
PENTECOSTES.

INI. NOCTURNO

LECTIO I.

Ex Libro Deuteronomii.

Vocavit Moyses omnem Israel, & dixit ad eum: Audi, Israel, ceremonias atque iudicia, quæ ego loquor in auribus vestris hodie: discite ea, & opere complete. Dominus Deus noster pepigit nobiscum fœdus in Horeb. Non cū patribus nostris inuit pactum, sed nobiscum, qui in presentiarum sumus, & vivimus. Facie ad faciem locutus est nobis in monte de medio ignis. Ego sequester & medius fui inter Dominum & vos in tempore illo, ut annuntiarem vobis verba eius. Timuistis enim ignem, & non ascendistis in montem, & ait: Ego Dominus Deus tuus, qui eduxi te de terra Ægypti, de domo servitutis. Non habebis Deos alienos in conspectu meo.

LECTIO II.

Hæc verba locutus est Dominus ad omnem multitudinem vestram in monte, de medio ignis & nubis & caliginis, voce magna, nihil addens amplius: & scripsit ea in duabus tabulis lapideis, quas tradidit mihi. Vos autem postquam audistis

vocem de medio tenebrarum, & montem ardere vidistis, accessistis ad me omnes principes tribuum, & maiores natu, atque dixistis: Ecce ostendit nobis Dominus Deus noster majestatem & magnitudinem suam: vocem ejus audivimus de medio ignis, & probavimus hodie, quod loquente Deo cum homine, vixerit homo. Cur ergo moriemur, & devorabit nos ignis hic maximus? Si enim audierimus ultra vocem Domini Dei nostri, moriemur. Quid est omnis caro, ut audiat vocem Dei viventis, qui de medio ignis loquitur, sicut nos audivimus, & possit vivere? Tu magis accede: & audi cuncta, quæ dixerit Dominus Deus noster tibi: loquerisque ad nos, & nos audientes faciemus ea.

LECTIO III.

SEPTEM hebdomadas numerabis tibi ab ea die, qua falcem in segetem miseris, & celebrabis diem festum Hebdomadarum Domino Deo tuo, oblationem spontaneam manus tuæ, quam offeres juxta benedictionem Domini Dei tui: & epulaberis coram Domino Deo tuo, tu, filius tuus, & filia tua, servus tuus, & ancilla tua, & levites, qui est intra portas tuas, advena ac pupillus & vidua, qui morantur vobiscum: in loco quem elegerit Dominus Deus tuus, ut habitet nomen ejus ibi: & recorda

50.
beris, quoniam servus fueris in *A*gypto:
custodielque, ac facies, quæ præcepta sunt.

LECTIO IV.

Ex Actibus Apostolorum.

Cum complerentur dies Pentecostes,
erant omnes pariter in eodem loco:
& factus est repente de cælo sonus, tan-
quam advenientis spiritus vehementis,
& replevit totam domum, ubi erant seden-
tes. Et apparuerunt illis dispersitæ linguæ
tanquam ignis, seditque supra singulos
eorum: & repleti sunt omnes Spiritu sanc-
to, & cœperunt loqui, prout Spiritus sanctus
dabat eloqui illis. Erant autem in *Jerusalem*
habitantes iudæi, viri religiosi ex omni
natione, quæ sub cælo est. Facta autem
hac voce, convênit multitudo, & mente
confusa est, quoniam audiebat unus-
quisque lingua sua illos loquentes.

IN II. NOCTURNO.

LECTIO V.

Sermo sancti Leonis Papæ.

A B illo die, quo Dominus super omnem
cælorum altitudinem ad dexteram
Dei Patris confessorus ascendit, decimus
iste est, qui ab eisdem Resurrectione
quinquagesimus nobis in eo, à quo cœpit,
illuxit, magna mysteria in se & veterum sa-
cramentorum continens & novorum: qui-
bus manifestissime declaratur, & gratiam

prænunciatam fuisse per legem, & legem impletam esse per gratiam. Sicut enim Hebræo quondam populo ab Ægyptiis liberato, quinquagesimo die post immolationem agni lex data est in monte Sina: ita post passionem Domini, qua verus Dei Agnus occisus est, quinquagesimo à resurrectione ipsius die in Apostolos plebemque credentium Spiritus sanctus illapsus est: ut facile diligens Christianus agnoscat initia veteris Testamenti Evangelicis ministrasse principiis, & ab eodem spiritu conditum fœdus secundum, à quo primum fuerat institutum.

LECTIO VI.

REpleti sunt omnes Spiritu sancto, & acciperunt loqui aliis linguis, prout Spiritus sanctus dabat eloqui illis. O quam velox est sermo sapientiæ, & ubi Deus magister est, quam cito discitur, quod docetur. Non est adhibita interpretatio ad audiendum, non consuetudo ad usum, non tempus ad studium, sed spirante, ubi voluit, Spiritu veritatis, propria singularum Gentium voces, factæ sunt in Ecclesiæ ore communes. Ab hoc igitur die tuba Evangelicæ prædicationis intonuit, ab hoc die imbres charismatum, flumina benedictionum, omne desertum & universam aridam rigaverunt: quoniam

52.
ad renovandam faciem terræ Spiritus
Dei ferebatur super aquas: & ad veteres
tenebras abigendas, novæ lucis fulgura
coruscabant, cum micantium splendore
linguarum, & verbum Domini lucidum,
& eloquium conciperetur ignitum, cui
ad creandum intellectum, consumen-
dumque peccatum, & efficacia illumi-
nandi, & vis inesset urendi.

LECTIO VII.

Ex Sermone centesimo quinquagesimo sexto S. Augustini Episcopi de verbis Apostoli.

Forte dicturi eratis: & lex sufficit nobis.
Lex timorem dedit: & videte, quid hinc
subjunxit Apostolus, cum diceret: Quot-
quot enim Spiritu Dei aguntur, hi filii
sunt Dei: quia cum Spiritu Dei aguntur,
caritate aguntur: caritas enim Dei diffusa
est in cordibus nostris per Spiritum sanctum
qui datus est nobis: secutus adjunxit: Non
enim accepistis spiritum servitutis iterum
in timore. Idem ergo spiritus, sed in tabulis
lapideis in timore, in tabulis cordis, in di-
lectione.

LECTIO VIII.

Iam ergo non in timore, sed in dilecti-
one; ut non servi, sed filii simus. Qui
enim adhuc ideo bene agit, quia poenam
timet, Deum non amat, nondum est inter

filios. Utinam tamen vel poenam timeat.^{53.}
Timor servus est, caritas libera est; & ut
sic dicam, timor est servus caritatis. Ne pos-
sideat diabolus cor tuum, præcedat servus
in corde tuo, & servet dominam venturam lo-
cum. Fac fac vel timore poenæ, si nondum
potes amore iustitiæ. Veniet domina, &
servus abscedet: quia consummata cari-
tas foras mittit timorem. Non enim accepi-
stis spiritum servitutis iterum in timore.
Novum testamentum est, non vetus. Vete-
ra transierunt, & ecce nova facta sunt om-
nia: omnia autem ex Deo.

IN III. NOCTURNO.

LECTIO IX.

Ex Epistola beati Pauli Apo-
stoli ad Romanos.

Nihil nunc damnationis est iis, qui sunt
in Christo Jesu, qui non secundum car-
nem ambulant. Lex enim Spiritus vitæ
in Christo Jesu liberavit me à lege peccati
& mortis. Nam quod impossibile erat legi,
in quo infirmabatur per carnem: Deus Fi-
lium suum mittens in similitudinem carnis
peccati, & de peccato damnavit peccatum in
carne, ut justificatio legis impleretur in no-
bis, qui non secundum carnem ambulamus,
sed secundum spiritum. Qui enim secundum
carnem sunt: quæ carnis sunt, sapiunt, qui vero
secundum spiritum sunt: quæ sunt spiritus, sentiunt.

Nam prudentia carnis, mors est: prudentia autem spiritus, vita & pax. Quoniam sapientia carnis inimica est Deo: legi enim Dei non est subjecta, nec enim potest. Qui autem in carne sunt, Deo placere non possunt. Vos autem in carne non estis, sed in spiritu: si tamen Spiritus Dei habitat in vobis. Si quis autem Spiritum Christi non habet, hic non est eius. Si autem Christus in vobis est: corpus quidem mortuum est propter peccatum, spiritus vero vivit propter justificationem. Quod si Spiritus eius, qui suscitavit Jesum à mortuis, habitat in vobis: qui suscitavit Jesum Christum à mortuis, vivificabit & mortalia corpora vestra, propter inhabitantem Spiritum eius in vobis.

Ergo fratres, debitores sumus non carni, ut secundum carnem vivamus. Si enim secundum carnem vixeritis, moriemini: si autem spiritu facta carnis mortificaveritis, vivetis. Quicumque enim Spiritu Dei aguntur, ii sunt filii Dei. Non enim accepistis spiritum servitutis iterum in timore, sed accepistis Spiritum adoptionis filiorum, in quo clamamus Abba, Pater. Ipse enim Spiritus testimonium reddit spiritui nostro, quod sumus filii Dei. Si autem filii & heredes: heredes quidem Dei, coheredes autem Christi: si tamen compatimur, ut & conglorificemur.

LECTIO XII.

Simus enim, quod omnis creatura in-
 gemiscit, & parturit usque adhuc.
 Non solum autem illa, sed & nos ipsi primi-
 tias spiritus habentes; & ipsi intra nos ge-
 mimus, adoptionem filiorum Dei expec-
 tantes, redemptionem corporis nostri.
 Spe enim salvi facti sumus. Spes autem
 qua videtur, non est spes: nam quod vi-
 det quis, quid sperat? Si autem quod non
 videmus, speramus; per patientiam ex-
 spectamus. Similiter autem & Spiritus
 adjuvat infirmitatem nostram: nam quid
 oremus, sicut oportet, nescimus: sed ipse
 Spiritus postulat pro nobis gemitibus
 inerrabilibus. Qui autem scrutatur cor-
 da, scit, quid desideret Spiritus: quia
 secundum Deum postulat pro sanctis.

INFESTO CORPORIS CHRISTI.

INI. NOCTURNO.

LECTIO I.

Ex Libro Exodi.

Locutus est Dominus ad Moysen, dicens: Audivi murmurationes filiorum Israel, loquere ad eos: Vespere comedetis carnes, & mane saturabimini panibus: scietisque, quod ego sum Dominus Deus vester. Factum est ergo vespere, & ascendens coturnix, cooperuit castra: mane quoque ros jacuit per circuitum castrorum. Cumque operuisset superficiem terræ, apparuit in solitudine minutum, & quasi pilotulum, in similitudinem pruinae super terram. Quod cum vidissent filii Israel, dixerunt ad invicem: Manhu? quod significat: quid est hoc? ignorabant enim, quid esset. Quibus ait Moyses: Iste est panis, quem Dominus dedit vobis ad vescendum.

LECTIO II.

Dixit autem Moyses: Iste est sermo, quem præcepit Dominus: Imple gomor ex eo, & custodiatur in futuras retro generationes: ut noverint panem, quo alui vos in solitudine, quando educti estis de terra Ægypti. Dixitque Moyses ad

57.

Aaron: Sume vas unum, & mitte ibi man, quantum potest capere gomor, & repone coram Domino ad servandum in generationes vestras, sicut præcepit Dominus Moyfi. Posuitque illud Aaron in tabernaculo reservandum. Filii autem Israel comederunt man quadraginta annis, donec venirent in terram habitabilem: hoc cibo aliti sunt, usquequo tangerent fines terræ Chanaan.

LECTIO III.

Venit Moyses, & narravit plebi omnia verba Domini, atque iudicia: responditque omnis populus una voce: omnia verba Domini, quæ locutus est, faciemus. Scripsit autem Moyses universos sermones Domini: & mane confurgens edificavit altare ad radices montis, & duodecim titulos per duodecim tribus Israel. Misitque iuvenes de filiis Israel, & obtulerunt holocausta, immolaveruntque victimas pacificas Domino, vitulos. Tulit itaque Moyses dimidiam partem sanguinis, & misit in crateras: partem autem residuam fudit super altare. Assumensque volumen fœderis, legit audiente populo: qui dixerunt: omnia quæ locutus est Dominus, faciemus, & erimus obedientes. Ille vero sumtum sanguinem resperfit in populum, & ait: Hic est sanguis fœderis, quod pepigit Dominus vobiscum super cunctis sermonibus his.

LECTIO IV.

Ex libro tertio Regum.

Elias venit in Bersabee Juda, & dimisit tibi puerum suum, & perrexit in desertum, viam unius diei. Cumque venisset, & federet subter unam juniperum, petivit anima sua, ut moreretur, & ait: Sufficit mihi, Domine, tolle animam meam: neque enim melior sum, quam patres mei. Proiecitque se, & obdormivit in umbra juniperi: & ecce Angelus Domini tetigit eum, & dixit illi: Surge, & comede. Respexit, & ecce ad caput suum sub cineribus panis, & vas aqua: comedit ergo, & bibit, & rursum obdormivit. Reversusque est Angelus Domini secundo, & tetigit eum, dixitque illi: Surge, comede: grandis enim tibi restat via. Qui cum surrexisset, comedit, & bibit, & ambulavit in fortitudine cibi illius quadraginta diebus & quadraginta noctibus usque ad montem Dei Horeb.

IN II. NOCTURNO.

LECTIO V.

Ex Catechesi Mystagogica quarta
S. Cyrilli Hierosolymitani Episcopi
de Corpore & Sanguine Christi.

Ego enim accepi à Domino, quod & tradidi vobis. Vel hæc sola beati Pauli institutio abunde sufficiens est, ut certam vobis de divinis mysteriis fidem faciat:

quibus digni habiti, concorporei & con-
 sanguines Christi facti estis. Ille enim modo
 clamabat: Quod in ea nocte, qua tradeba-
 tur Dominus noster Jesus Christus, sumto
 pane, & gratias actis, fregit, & dedit suis di-
 scipulis dicens: Accipite, manducate; Hoc
 est corpus meum. Et sumto calice, ac gra-
 tias actis, dixit: Accipite, bibite; Hic est san-
 guis meus. Cum igitur ipse pronuntiave-
 rit, & dixerit de pane, Hoc est corpus meum,
 quis audebit deinceps ambigere? Et cum
 ipse adseveraverit & dixerit, Hic meus est
 sanguis; quis unquam dubitaverit, ajens
 non esse ejus sanguinem?

LECTIO VI.

Aquam olim in vinum, quod sangui-
 ni affine est, in Cana Galilææ trans-
 mutavit: & eum parum dignum estima-
 bimus, cui credamus, cum vinum in san-
 guinem transmutavit? Quare cum omni
 persuasione tanquam Corpus & Sangui-
 nem Christi illa sumamus. Nam in figura
 panis datur tibi Corpus, & in figura vini
 datur tibi Sanguis; ut cum sumseris cor-
 pus & sanguinem Christi, concorporeus
 & consanguis ipsi efficiaris. Sic & enim
 Christiferi efficimur, distributo in mem-
 branostri Corpore ejus & Sanguine.
 Sic juxta beatum Petrum divina sumus
 confortes naturæ.

Quoniam Christus cum Judæis differens aiebat: Nisi manducaveritis meam carnem, & biberitis meum sanguinem, non habetis vitam in vobis ipsis. Cum autem illi ea, quæ dicebantur, non spiritualiter accepissent, offensi abierunt retro, existimantes quod eos ad manducandas carnes hortaretur. Erant & in antiquo fœdere panes propositionis: verum illi cum ad vetus testamentum adtinerent, finem acceperunt. In novo vero testamento, panis est cœlestis & poculum salutaris, animam & corpus sanctificantia. Quemadmodum enim panis corpori conveniens est, ita & verbum animæ consentaneum.

Quamobrem ne tanquam nudis & communibus elementis pani & vino eucharisticis adtende. Sunt enim Corpus & Sanguis Christi, secundum Domini adseverationem. Nam etiam si illud tibi suggerat sensus, fides tamen te certum & firmum efficiat. Ne iudices rem ex gustu; sed ex fide citra ullam dubitationem certus esto, te Corporis & Sanguinis Christi dono dignatum fuisse: isthac edoctus, & certissima imbutus fide, quod qui videtur panis, panis non est, tametsi gustu

61.
sensibilis sit, sed Corpus Christi; & quod
videtur vinum, vinum non est, etiam si ita
gustui videatur, sed Sanguis Christi.

IN III. NOCTURNO.

LECTIO IX.

Ex Epistola prima B. Pauli
Apostoli ad Corinthios.

Nolo vos ignorare, fratres, quoniam
patres nostri omnes sub nube fue-
runt, & omnes mare transierunt, & omnes
in Moyse baptizati sunt in nube, & in mari:
& omnes eandem escam spiritalem man-
ducaverunt, & omnes eundem potum
spiritalem biberunt: bibebant autem
de spiritali, consequente eos, petra; petra
autem erat Christus. Sed non in pluribus
eorum beneplacitum est Deo: nam prostra-
ti sunt in deserto. Hæc autem in figura
facta sunt nostri, ut non simus concupiscen-
tes malorum, sicut & illi concupierunt.

LECTIO X.

Propter quod, carissimi mihi, fugite ab
idolorum cultura: ut prudentibus lo-
quor, vos ipsi iudicate, quod dico. Calix
benedictionis, cui benedicimus, nonne
communicatio Sanguinis Christi est? &
panis, quem frangimus, nonne participatio
Corporis Domini est? Quoniam unus panis,
unum corpus multi sumus, omnes, qui de uno
pane participamus. Videte Israel secundum

carnem: nonne qui edunt hostias, participes sunt altaris? Quid ergo? dico quod idolis immolatum sit aliquid? aut quod idolum sit aliquid? Sed quæ immolant gentes, dæmoniis immolant, & non Deo. Nolo autem vos socios fieri dæmoniorum: non potestis calicem Domini bibere, & calicem dæmoniorum: non potestis mensa Domini participes esse, & mensa dæmoniorum.

LECTIO XI.

Ergo enim accepi à Domino, quod & tradidi vobis, quoniam Dominus Jesus, in qua nocte tradebatur, accepit panem, & gratias agens fregit, & dixit: Accipite & manducate: Hoc est corpus meum, quod pro vobis tradetur: hoc facite in meam commemorationem. Similiter & calicem, postquam cœnavit, dicens: Hic calix novum testamentum est in meo sanguine: hoc facite, quotiescumque bibetis in meam commemorationem. Quotiescumque enim manducabitis panem hunc, & calicem bibetis: mortem Domini annuntiabitis, donec veniat. Itaque quicumque manducaverit panem hunc, vel biberit calicem Domini indigne: reus erit corporis & sanguinis Domini.

Probet autem seipsum homo: & sic
de pane illo edat, & de calice bibat.
Qui enim manducat, & bibit indignè, ju-
dicium sibi manducat & bibit, non diju-
dicans corpus Domini. Ideo inter vos
multi infirmi & imbecilles, & dormiunt
multi. Quod si nosmetipsos dijudicare-
mus, non utique judicaremur. Dum ju-
dicamur autem, à Domino corripimur,
ut non cum hoc mundo damnemur.

INFESTO DEDICATIONIS ECCLESIAE.

INI. NOCTURNO.

LECTIO I.

Ex Libro secundo Paralipomenon.

CUm compleisset Salomon fundens preces, ignis descendit de caelo, & devoravit holocausta & victimas: & majestas Domini implevit domum. Nec poterant sacerdotes ingredi templum Domini, eo quod impleisset majestas Domini templum Domini. Sed & omnes filii Israel videbant descendentem ignem, & gloriam Domini super domum: & corruentes proni in terram super pavimentum stratum lapide adoraverunt, & laudaverunt Dominum: quoniam bonus, quoniam in seculum misericordia eius. Rex autem & omnis populus immolabant victimas coram Domino.

LECTIO II.

SAcerdotes autem stabant in officiis suis, & Levitæ in organis carminum Domini, quæ fecit David rex ad laudandum Dominum: quoniam in æternum misericordia eius, hymnos David canentes per manus suas; porro sacerdotes canebant tubis ante eos, cunctusque Israel stabat. Sanctificavit quoque Salomon me-

IN FESTO DEDICATIONIS ECCLESIAE.

IN I. NOCTURNO.

Ex Libro secundo Paralipomenon.

Lectio I.

Cum compleisset Salomon fundens preces, ignis descendit de coelo, & devoravit holocausta & victimas: & maiestas Domini implevit domum. Nec poterant sacerdotes ingredi templum Domini, eo quod impleisset maiestas Domini templum Domini. Sed & omnes filii Israel videbant descendentem ignem, & gloriam Domini super domum: & corruentes proni in terram super pavimentumstratum lapide adoraverunt, & laudaverunt Dominum: Quoniam bonus, quoniam in seculum misericordia eius. Rex autem & omnis populus immolabant victimas coram Domino.

Lectio II.

Sacerdotes autem stabant in officiiis suis; & Levitæ in organis carminum Domini, quæ fecit David rex ad laudandum Dominum: Quoniam in æternum misericordia eius, hymnos David canentes per manus suas: porro sacerdotes canebant tubis ante eos, cunctusque Israel stabat. Sanctificavit quoque Salomon medium atrii ante templum Domini: obtulerat enim ibi holocausta & adipēs pa-

cificorum: quia altare æneum, quod fecerat, non poterat sustinere holocausta, & sacrificia, & adipēs. Fecit ergo Salomon solemnitatem in tempore illo septem diebus, & omnis Israel cum eo, ecclesia magna valde, ab introitu Emath usque ad Torrentem Ægypti: fecitque die octavo collectam.

Lectio III.

Apparuit autem ei Dominus nocte, & ait: Audivi orationem tuam, & elegi locum istum mihi in domum sacrificii. Si clausero coelum, & pluvia non fluxerit, & mandavero & præcepero locustæ, ut devoret terram, & misero pestilentiam in populum meum: conversus autem populus meus, super quos invocatum est nomen meum, deprecatus me fuerit, & exquisierit faciem meam, & egerit poenitentiam a viis suis pessimis: & ego exaudiam de coelo, & propitius ero peccatis eorum, & sanabo terram eorum. Oculi quoque mei erunt aperti, & aures meæ erectæ ad orationem eius, qui in loco isto oraverit. Elegi enim & sanctificavi locum istum, ut sit nomen meum ibi in sempiternum, & permaneant oculi mei, & cor meum ibi cunctis diebus.

Lectio IV.

Lectio IV.

Tu quoque fi ambulaveris coram me, ficut ambulavit David pater tuus, & feceris iuxta omnia quæ præcepi tibi, & iuftitias meas iudiciaque fervaveris, fufcitabo thronum regni tui, ficut pollicitus fum David patri tuo, dicens: Non auferetur de ftirpe tua vir, qui fit princeps in Ifrael. Si autem averfi fueritis, & dereliqueritis iuftitias meas, & præcepta mea, quæ propofui vobis, & abeuntes fervieritis diis alienis, & adoraveritis eos, evellam vos de terra mea, quam dedi vobis: & domum hanc, quam fanctificavi nomini meo, proiiciam a facie mea, & tradam eam in parabolam, & in exemplum cunctis populis.

IN II. NOCTURNO.

Sermo S. Auguftini Epifcopi.

Lectio V.

Celebritas huius congregationis, Dedicatio eft domus orationis. Domus ergo nostrarum orationum ifta eft, domus Dei nos ipfi. Si domus Dei nos ipfi, nos in hoc feculo ædificamur, ut in fine feculi dedicemur. Ædificium, immo ædificatio habet laborem, Dedicatio exultationem. Quod hic fiebat, quando ifta surgebant, hoc fit modo cum congregantur credentes in Chriftum. Creden-

do enim quafi de filvis & montibus ligna & lapides præciduntur: cum vero catechizantur, baptizantur, formantur, tanquam inter manus fabrorum & opificum dolantur, collineantur, complantur.

Lectio VI.

Verumtamen domum Domini non faciunt, nifi quando charitate compaginantur. Ligna ifta & lapides, fi non fibi certo ordine cohærent, fi non fe pacifice innecterent, fi non fe invicem, cohærendo fibi, quodammodo amarent; nemo huc intraret. Denique quando vides in aliqua fabrica lapides & ligna bene fibi cohære, securus intras, ruinam non times. Volens ergo Dominus Chriftus intrare, & in nobis habitare, tanquam ædificando dicebat: Mandatum novum do vobis, ut vos invicem diligatis. Mandatum, inquit, novum do vobis. Veteres enim eratis, domum mihi nondum faciebatis, in veftre ruina iacebatis. Ergo ut eruamini de veftre ruinae vetuftate, vos invicem amate.

Ex Libro decimo eiusdem de Civitate Dei.

Lectio VII.

Dei templum fimul omnes, & finguli templa fumus; quia & omnium concordiam, & fingulos inhabitare dignatur: non
in

in omnibus quam in singulis maior; quoniam nec mole distenditur, nec partitione minuitur. Cum ad illum sursum est, eius est altare cor nostrum: eius Unigenito eum sacerdote placamus: ei cruentas victimas cædimus, quando usque ad sanguinem pro eius veritate certamus: ei suavissimum adolemus incensum, cum in eius conspectu pio sanctoque amore flagramus: ei dona eius in nobis, nosque ipsos vovemus, & reddimus: ei beneficiorum eius solemnitatibus festis & diebus statutis dicamus sacramusque memoriam, ne volumine temporum ingrata subrepat oblivio: ei sacrificamus hostiam humilitatis & laudis in ara cordis igne fervidæ charitatis.

Lectio VIII.

Ad hunc videndum, sicut videri potest, eique cohærendum, ab omni peccatorum & cupiditatum malarum labe mundamur, & eius nomine consecramur. Ipse enim fons nostræ beatitudinis, ipse omnis appetitionis est finis. Hunc eligentes, vel potius religentes, amiseramus enim negligentes: hunc ergo religentes, unde & religio dicta perhibetur, ad eum dilectione tendimus, ut perveniendo quiescamus: ideo beati, quia illo fine perfecti. Ut enim homo sese diligere nosset, constitutus est ei finis, quo referret omnia quæ ageret, ut beatus esset.

Non enim qui se diligit, aliud esse vult quam beatus. Hic autem finis est adhærere Deo. Hic est Dei cultus, hæc vera religio, hæc recta pietas, hæc tantum Deo debita servitus.

IN III. NOCTURNO.

Ex Epistola prima beati Pauli Apostoli ad Corinthios.

Lectio IX.

Ego plantavi, Apollo rigavit: sed Deus incrementum dedit. Itaque neque qui plantat est aliquid, neque qui rigat: sed qui incrementum dat, Deus. Qui autem plantat, & qui rigat unum sunt. Unusquisque autem propriam mercedem accipiet secundum suum laborem. Dei enim sumus adiutores: Dei agricultura estis, Dei ædificatio estis. Secundum gratiam Dei, quæ data est mihi, ut sapiens architectus fundamentum posui: alius autem superædificat. Unusquisque autem videat quomodo superædificet. Fundamentum enim aliud nemo potest ponere, præter id quod positum est quod est Christus Iesus.

Lectio X.

Si quis autem superædificat super fundamentum hoc, aurum, argentum, lapides pretiosos, ligna, fenum, stipulam: uniuscuiusque opus manifestum erit: dies enim

enim

enim Domini declarabit, quia in igne revelabitur; & uniuscuiusque opus quale fit, ignis probabit. Si cuius opus manferit quod superædificavit, mercedem accipiet. Si cuius opus arferit, detrimentum patietur: ipfe autem falvus erit; fic tamen quali per ignem. Nescitis quia Templum Dei eftis, & Spiritus Dei habitat in vobis? Si quis autem templum Dei violaverit, disperdet illum Deus. Templum enim Dei fanctum eft, quod eftis vos.

Lectio XI.

Nemo fe feducat: fi quis videtur inter vos fapiens eſſe in hoc ſeculo, ftultus fiat, ut fit fapiens. Sapientia enim huius mundi, ftultitia eſt apud Deum. Scriptum eſt enim: Comprehendam ſapientes in aſtutia eorum. Et iterum: Dominus novit cogitationes ſapientium, quoniam vanæ ſunt. Nemo itaque gloriatur in hominibus. Omnia enim veſtra ſunt, ſive Paulus, ſive Apollo, ſive Cephas, ſive mundus, ſi-

ve vita, ſive mors, ſive præſentia, ſive futura: omnia enim veſtra ſunt; vos autem Chriſti, Chriſtus autem Dei.

Ex Epiftoſa ſecunda eiufdem ad eoſdem.

Lectio XII.

Nolite iugum ducere cum infidelibus. Quæ enim participatio iuſtitie cum iniquitate? Aut quæ ſocietas luci ad tenebras? Quæ autem conventio Chriſti ad Belial? Aut quæ pars fidei cum infidei? Qui autem conſenſus templo Dei cum idolis? Vos enim eſtis templum Dei vivi ſicut dicit Deus: Quoniam inhabitabo in illis, & inambulabo inter eos, & ero illorum Deus, & ipſi erunt mihi populus. Propter quod exite de medio eorum, & ſeparamini, dicit Dominus, & immundum ne tetigeritis: & ego recipiam vos; & ero vobis in patrem, & vos eritis mihi in filios, & filias, dicit Dominus omnipotens.

65.
dium atrii ante templum Domini: ob-
tulerat enim ibi holocausta & adipēs
pacificorum: quia altare æneum, quod
fecerat, non poterat sustinere holocau-
sta, & sacrificia, & adipēs. Fecit ergo
Salomon solemnitatem in tempore illo
septem diebus, & omnis Israel cum eo,
ecclesia magna valde, ab introitu Em-
ath usque ad Torrentem Ægypti: fe-
citque die octavo collectam.

LECTIO III.

Apparuit autem ei Dominus nocte,
& ait: Audivi orationem tuam, & ele-
gi locum istum mihi in domum sacri-
ficii. Si clausero cælum, & pluvia non flux-
erit, & mandavero, & præcepero locustas,
ut devoret terram, & misero pestilentiam
in populum meum: conversus autem
populus meus, super quos invocatum
est nomen meum, deprecatus me fuerit,
& exquisierit faciem meam, & egerit pœ-
nitentiam à viis suis pessimis: & ego ex-
audiam de cælo, & propitius ero pecca-
tis eorum, & sanabo terram eorum. Ocu-
li quoque mei erunt aperti, & aures meæ
erectæ ad orationem ejus, qui in loco isto
oraverit. Elegi enim & sanctificavi locum
istum, ut sit nomen meum ibi in sempiter-
num, & permaneant oculi mei, & cor
meum ibi cunctis diebus.

TU quoque, si ambulaveris coram me, sicut ambulavit David pater tuus, & feceris iuxta omnia, quae praecepi tibi, & iustitias meas, iudiciaque servaveris, suscitabo thronum regni tui sicut pollicitus sum David patri tuo, dicens: Non auferetur de stirpe tua vir, qui sit princeps in Israel. Si autem aversi fueritis, & dereliqueritis iustitias meas, & praecepta mea, quae proposui vobis, & abeuntes servieritis diis alienis, & adoraveritis eos, evellam vos de terra mea, quam dedi vobis: & domum hanc, quam sanctificavi nomini meo, projiciam a facie mea, & tradam eam in parabolam, & in exemplum cunctis gentibus.

IN II. NOCTURNO.

LECTIO V.

Sermo S. Augustini Episcopi.

Celebritas hujus congregationis
 Dedicatio est domus orationis.
 Domus ergo nostrarum orationum ista est, domus Dei nos ipsi. Si domus Dei nos ipsi, nos in hoc seculo aedificamur, ut in fine seculi dedicemur. Aedificium, imò aedificatio habet laborem, Dedicatio exultationem. Quod hic fiebat, quando ista surgabant, hoc fit modo, cum congregantur

credentes in Christum. Credendo enim quasi de silvis & montibus ligna & lapides præciduntur: cum vero catechizantur, baptizantur, formantur, tanquam inter manus fabrorum & opificum dolantur, collinantur, complanantur.

LECTIO VI.

Verum tamen domum Domini non faciunt, nisi quando caritate compaginantur. Ligna ista & lapides, si non sibi certo ordine cohærent, si non se pacifice innecterent, si non se invicem, cohærendo sibi, quodammodo amarent; nemo huc intraret. Denique quando vides in aliqua fabrica lapides & ligna bene sibi cohærere, securus intras, ruinam non times. Volens ergo Dominus Christus, intrare, & in nobis habitare, tanquam ædificando dicebat: Mandatum novum do vobis, ut vos invicem diligatis. Mandatum, inquit, novum do vobis. Veteres enim eratis, domum mihi nondum faciebatis, in vestra ruina jacebatis. Ergo ut eruamini de vestra ruina vetustate, vos invicem amate.

LECTIO VII.

Ex Libro decimo ejusdem
de Civitate Dei.

DEi templum simul omnes, & singuli
templa sumus; quia & omnium con-

68.
cordiam, & singulos inhabitare dignatur:
non in omnibus quam in singulis major; quo-
niam nec mole distenditur, nec partitione
minuitur. Cum ad illum sursum est, ejus est
altare cor nostrum: ejus Unigenito eum sa-
cerdote placamus: ei cruentas victimas
reddimus, quando usque ad sanguinem pro
ejus veritate certamus: ei suavissimum ado-
lemus incensum, cum in ejus conspectu pio
sanctoque amore flagramus: ei dona ejus
in nobis, nosque ipsos vovemus, & reddimus:
ei beneficiorum ejus solemnitatibus, festis, &
diebus statutis dicamus sacramusque me-
moriam, ne volumine temporum ingra-
ta subrepat oblivio: ei sacrificamus hostiam
humilitatis & laudis in ara cordis igne
fervidæ caritatis.

LECTIO VIII.

AD hunc videndum, sicut videri po-
test, eique cohærendum, ab omni
peccatorum & cupiditatum malarum la-
be mundamur, & ejus nomine consecra-
mur. Ipse enim fons nostræ beatitudinis, ip-
se omnis appetitionis est finis. Hunc eligen-
tes, vel potius religentes, amiseramus enim
negligentes: hunc ergo religentes, unde
& religio dicta perhibetur, ad eum dilec-
tione tendimus, ut perveniendo quiescamus:
ideo beati, quia illo fine perfecti. Ut enim ho-
mos se diligere nosset, constitutus est ei finis,

quo referret omnia, quæ ageret, ut beatus
esset. Non enim qui se diligit, aliud esse vult,
quam beatus. Hic autem finis est adhaerere
Deo. Hic est Dei cultus, hæc vera religio,
hæc recta pietas, hæc tantum Deo debita
fervitus.

IN III. NOCTURNO.

LECTIO IX.

Ex Epistola prima B. Pauli

Apostoli ad Corinthios.

Ego plantavi, Apollo rigavit: sed Deus
incrementum dedit. Itaque neque qui
plantat est aliquid, neque qui rigat: sed qui
incrementum dat Deus. Qui autem plantat,
& qui rigat, unum sunt. Unusquisque autem
propriam mercedem accipiet secundum
suum laborem. Dei enim sumus adjuto-
res: Dei agricultura estis, Dei ædificatio
estis. Secundum gratiam Dei, quæ data
est mihi, ut sapiens architectus fundamē-
tum posui: alius autem superædificat. Un-
usquisque autem videat, quomodo super-
ædificet. Fundamentum enim aliud nemo
potest ponere, præter id quod positum est,
quod est Christus Jesus.

LECTIO X.

Si quis autem superædificat super fun-
damentum hoc, aurum, argentum, la-
pides pretiosos, ligna, fenum, stipulam: uni-
uscujusque opus manifestum erit: dies enim

Domini declarabit, quia in igne revelabitur; & uniuscuiusque opus quale sit, ignis probabit. Si cuius opus manserit, quod super edificavit, mercedem accipiet. Si cuius opus arserit, detrimentum patietur: ipse autem salvus erit; sic tamen quasi per ignem. Nescitis quia Templum Dei estis, & Spiritus Dei habitat in vobis? Si quis autem templum Dei violaverit, disperdet illum Deus. Templum enim Dei sanctum est, quod estis vos.

LECTIO XI.

Nemo se seducat: si quis videtur inter vos sapiens esse in hoc seculo, stultus fiat, ut sit sapiens. Sapientia enim huius mundi, stultitia est apud Deum. Scriptum est enim: Comprehendam sapientes in astutia eorum. Et iterum: Dominus novit cogitationes sapientium, quoniam vanæ sunt. Nemo itaque glorietur in hominibus. Omnia enim vestra sunt, sive Paulus, sive Apollo, sive Cephas, sive mundus, sive vita, sive mors, sive presentia, sive futura: omnia enim vestra sunt; vos autem Christi; Christus autem Dei.

Ex Epistola secunda eiusdem
ad eosdem.

Nolite iugum ducere cum infidelibus. Quæ enim participatio iustitiæ cum iniquitate? Aut quæ societas luci ad tenebras? Quæ autem conventio Christi ad Belial? Aut quæ pars fidelium cum infideli? Qui autem consensus templo Dei cum idolis? vos enim estis templum Dei vivi, sicut dicit Deus: quoniam inhabitabo in illis, & inambulabo inter eos, & ero illorum Deus, & ipsi erunt mihi populus. Propter quod exite de medio eorum, & separamini, dicit Dominus, & immundum ne tetigeritis: & ego recipiam vos; & ero vobis in patrem, & vos eritis mihi in filios & filias, dicit Dominus omnipotens.

INFESTO
S. P. N. BLASII E. & M.
INI. NOCTURNO.

LECTIO I.

De libro Ecclesiastici.

Ecce Sacerdos magnus, qui in vita sua suffulit domum, & in diebus suis corroboravit templum. In diebus ipsius emanaverunt putei aquarum, & quasi mare adimpleti sunt supra modum. Qui curavit gentem suam, & liberavit eam à perditione. Qui prævaluit amplificare civitatem; qui adeptus est gloriam in conversatione gentis, & ingressum domus & atrii amplificavit. Quasi stella matutina in medio nebulae, & quasi luna plena in diebus suis lucet, & quasi sol refulgens, sic ille effulgit in templo Dei.

LECTIO II.

Quasi ignis effulgens, & thus ardens in igne: quasi vas auri solidum ornatum omni lapide pretioso: quasi oliva pullulans, & cypressus in altitudinem se extollens, in accipiendo ipsum stolam gloriae, & vestiri eum in cōsummationem virtutis, in ascensu altaris sancti, gloriam dedit sanctitatis amictum. In accipiendo autem partes de manu sacerdotum, & ipse stans iuxta aram: & circa illum corona

73.

fratrum, quasi plantatio cedri in monte Libano, sic circa illum steterunt quasi rami palmae, & omnes filii Aaron in gloria sua.

LECTIO III.

Et in consummatione fungens in ara, amplificare oblationem excelsi regis, porrexit manum suam in libatione, & libavit de sanguine uvæ: effudit in fundamento altaris odorem divinum excelso Principi. Tunc omnis populus simul properaverunt, & ceciderunt in faciem super terram, adorare Dominum Deum suum, & dare preces omnipotenti Deo excelso. Et amplificaverunt psallentes in vocibus suis, & rogavit populus Dominum excelsum in prece, usque dum perfectus est honor Domini, & munus suum perfecerunt.

LECTIO IV.

Tunc descendens manus suas extulit in omnem congregationem filiorum Israel, dare gloriam Deo à labiis suis, & in nomine ipsius gloriari. Et iteravit orationem suam, volens ostendere virtutem Dei. Et nunc orate Deum omnium, qui magna fecit in omni terra, qui auxit dies nostros à ventre matris nostræ, & fecit nobiscum secundum suam misericordiam. Det nobis iucunditatem cordis, &

74.
fieri pacem in diebus nostris in Israel per
dies sempiternos; credere Israel, nobiscū
esse Dei misericordiam, ut liberet nos in
diebus suis.

IN II. NOCTURNO

LECTIO V.

Sermo S. Augustini Episcopi.

Istum nobis festum diem passio beat-
issimi Blasii Martyris fecit, cuius nos
victoriae celebritas in istum locum devo-
tissimos congregavit. Sed celebratio so-
lemnitatis Martyrum imitatio debet esse
virtutum. Facile est, honorem Martyris
celebrari; magnum est, fidem atque pa-
tientiam Martyris imitari. Hoc sic agam,
ut illud optemus: hoc sic celebremus, ut
illud potius diligamus. Quid laudamus
in fide Martyris? quia usque ad mortem
pro veritate certavit, & ideo vicit. Blandi-
entem mundum contempsit, saevienti non
cessit, ideo victor ad Deum accessit.
Abundant in isto seculo errores & terro-
res. Beatissimus Martyr errores sapien-
tia, terrores patientia superavit. Mag-
num est, quod fecit: secutus agnum leo-
nem vicit.

LECTIO VI.

Contemnite ergo seculum, fratres, con-
temnite seculum, contemnite. Con-
temserunt Martyres, contemserunt Aposto-

si contemnit beatus Blasius, cuius hodie
 memoriam celebramus. Divites esse vul-
 tis, honorati esse vultis, sani esse vultis:
 totum ille contemnit, ad cuius memoriam
 convenistis. Quid, obsecro, tantum ama-
 tis, quod contemnit, quem sic honoratis?
 quem, si ista non contemisset, non utique
 sic honoraretis. Quare te invenio earum
 rerum amatorem, quarum veneraris con-
 temptorem? Certe illum, si hæc amaret, non
 venerareris. Et tu noli amare: non enim
 intravit, & ostium contra se clausit. Con-
 temne & tu, & intra post illum. Patet, qua
 intres: Christus est ianua.

LECTIO VII.

Sermo S. Bernardi Abbatis.

Quid nos ad hæc dicimus fratres? Con-
 gratulamur Martyri: sed jam gloria
 eius non sine nostra confusione est. Ecce
 enim beatus Blasius homo erat similis
 nobis, passibilis, eadem circumdatus in-
 firmitate, & carni suæ eodem vinculo na-
 turalis affectionis inhærens. Si ergo ille
 sic glorificavit Christum in corpore suo,
 & calicem salutaris accepit: quid nos re-
 tribuimus Domino pro omnibus, quæ
 retribuit nobis? Ut quid ergo? non pos-
 sumus & nos cum beato Blasio Christi bi-
 bere calicem? Sed forte respondent ali-
 qui: possemus, si opportunitas non de-

esset; sed persecutionis tempus cessavit. At ego, fateor, non satis crediderim ista dicentibus. Quid enim? quotidie ceditis punctioni acus unius, & mucroni vos arbitramini posse resistere? In minimis probate conflictibus, quam viriliter in maiori certamine stare possitis.

LECTIO VIII.

BEato Blasio certamen forte dedit Dominus, ut vinceret, & disceret, quoniam omnium potentior est sapientia. Vestrum autem certamen quale est, fratres mei? Quotidie vobis suggeritur in cordibus vestris: frange ordinem tuum, murmura, detrahe, age remissius, infirmitatem simula, responde ei, qui forte durius tibi locutus est, ut satisfacias desiderio tuo. Nec dicitur cuiquam: nisi hac feceris, morieris; sed ut multum, cum difficultate & labore resistes animo tuo. Et quis sustineret tanta? hac enim intus audire, hac respondere consuevimus exhortantibus nos aut foris homini, aut intus Spiritui sancto. Si ergo in huiusmodi certamine periclitamur, si vix resistimus, si interdum etiam succumbimus, quid in illo tam gravi certamine faceremus? Si iuncis fragilibus cedit infirmitas nostra, quomodo telis

resisteret? Videtis, quomodo ad nihilum
redacti sumus, & sicut solent mulieres
ac parvuli, pugnantes laudamus alios,
pugnare ipsi non possumus.

IN III. NOCTURNO.

LECTIO IX.

Ex Epistola prima B. Petri
Apostoli.

HÆc est gratia, si propter Dei consci-
entiam sustinet quis tristitias, patiens
injuste. Quæ est enim gloria, si peccantes
& colaphizati suffertis? sed si bene faci-
entes patienter sustinetis, hæc est gratia
apud Deum. In hoc enim vocati estis;
quia & Christus passus est pro nobis, vo-
bis relinquens exemplum, ut sequamini
vestigia eius: qui peccatum non fecit,
nec inventus est dolus in ore eius; qui
cum malediceretur, non maledicebat;
cum pateretur, non comminabatur; tra-
debat autem iudicanti se injuste: qui pec-
cata nostra ipse pertulit in corpore suo
super lignum, ut peccatis mortui, iustitiæ
vivamus; cuius livore sanati estis.

LECTIO X.

OMnes unanimes, compatientes, frater-
nitatis amatores, misericordes, mode-
sti, humiles, non reddentes malum pro ma-
lo, nec maledictum pro maledicto: sed è
contrario benedicentes: quia in hoc voca-

ti estis, ut benedictionem hereditate possideatis. Qui enim vult vitam diligere, & dies videre bonos, coerceat linguam suam à malo, & labia eius ne loquantur dolum. Declinet à malo, & faciat bonum; inquiret pacem, & sequatur eam, quia oculi Domini super iustos, & aures eius in preces eorum: vultus autem Domini super facientes mala. Et quis est, qui vobis noceat, si boni æmulatores fueritis? Sed & si quid patimini propter iustitiam, beati.

LECTIO XI.

Timorem autem eorum ne timueritis, & non conturbemini. Dominum autem Christum sanctificate in cordibus vestris, parati semper ad satisfactionem omni poscenti vos rationem de ea, quæ in vobis est, spe; sed cum modestia & timore, conscientiam habentes bonam: ut in eo, quod detrahunt vobis, confundantur, qui calumniantur vestram bonam in Christo conversationem. Melius est enim bene facientes, si voluntas Dei velit, pati, quam male facientes, quia & Christus semel pro peccatis nostris mortuus est, iustus pro iniustis: ut nos offerret Deo, mortificatus quidem carne, vivificatus autem spiritu.

Carissimi, nolite peregrinari in fervore, qui ad tentationem vobis fit, quasi novi aliquid vobis contingat; sed communicantes Christi passionibus gaudeate, ut & in revelatione gloriae ejus gaudeatis exultantes. Si exprobramini in nomine Christi, beati eritis: quoniam quod est honoris, gloriae & virtutis Dei, & qui est ejus Spiritus, super vos requiescit. Nemo autem vestrum patiatur ut homicida, aut fur, aut maledicus, aut alienorum appetitor. Si autem ut Christianus, non erubescat; glorificat autem Deum in isto nomine, quoniam tempus est, ut incipiat iudicium à domo Dei. Si autem primum à nobis, quis finis eorum, qui non credunt Dei Evangelio? Et si iustus vix salvabitur, impius & peccator ubi parebunt? Itaque & hi qui patiuntur secundum voluntatem Dei, fidei Creatori commendent animas suas in benefactis.

INFESTO
S. P. N. BENEDICTI.

INI. NOCTURNO.

LECTIO I.

Ex Libro Ecclesiastici.

CUm adhuc junior essem, priusquam
oberrarem, quasi vi sapientiam pa-
lam in oratione mea. Ante templum
postulabam pro illa, & usque in novissi-
mis inquiram eam. Et effloruit tanquam
præcox uva, & latatum est cor meum in
ea. Ambulavit pes meus iter rectum, à
juventute mea investigabam eam. Incli-
navi modice aurem meam, & excepi illam.
Multum inveni in me ipso sapientiam, &
multum profeci in ea. Danti mihi sapi-
entiam dabo gloriam.

LECTIO II.

Confiliatus sum enim, ut facerem illam:
zelatus sum bonum, & non con-
fundar. Colluctata est anima mea in illa,
& in faciendo eam confirmatus sum. Ma-
nus meas extendi in altum, & in sapienti-
am eius luxi. Animam meam direxi ad
illam, & in agnitione inveni eam. Possedi
cum ipsa cor ab initio: propter hoc non
derelinquar. Venter meus conturbatus
est quærendo illam: propterea bonam
possidebo possessionem. Dedit mihi

81.

Dominus linguam mercedem: & in ipsa
laudabo eum.

LECTIO III.

Appropiate ad me indocti, & congre-
gate vos in domum disciplina. Quid
adhuc retardatis? Et quid dicitis in his?
Anima vestra sitiunt vehementer. Ape-
rui os meum, & locutus sum: comparate
vobis sine argento, & collum vestrum sub-
jicite iugo, & suscipiat anima vestra di-
sciplinam: in proximo est enim invenire
eam.

LECTIO IV.

Videte oculis vestris, quia modicum
laboravi, & inveni mihi multam re-
quiem. Assumite disciplinam in multo
numero argenti, & copiosum aurum
possidete in ea. Latetur anima vestra
in misericordia eius, & non confunde-
mini in laude ipsius. Operamini opus
vestrum ante tempus, & dabit vobis
mercedem vestram in tempore suo.

IN II. NOCTURNO.

LECTIO V.

Ex Libro secundo Dialogorum
sancti Gregorii Papæ.

Benedictus Nursiæ nobili genere
ortus, relictis quibus Romæ institu-
ebatur liberalibus disciplinis, ut totum
se Christo daret, ad eum locum, qui Sub-

lacus dicitur, in arctissimam speluncam penetravit: in qua sic per triennium delituit, ut unus id sciret Romanus monachus, quo ad vitæ necessitatem ministro utebatur. Dum ei quodam die ardentes ad libidinem faces à diabolo subicerentur, se in vepribus tam diu volutavit, dum lacero corpore voluptatis sensus dolore opprimeretur. Sed jam erumpente ex illis latebris fama ejus sanctitatis, quidam monachi se illi instituendos tradiderunt: quorum vivendi licentia, cum regularem ejus disciplinam ferre non posset, venenum in potione ei dare constituit. Sed sub crucis signo vas mortiferum confregit, ac relicto monasterio in solitudinem rediit.

LECTIO VI.

Tum multi ab eo in eodem loco ad omnipotentis Dei sunt servitium congregati: ita ut illic duodecim monasteria cum omnipotentis Jesu Christi Domini opitulatione construeret, in quibus statutis patribus duodenos monachos deputavit; paucos vero secum retinuit, quos adhuc in sua presentia aptius erudiri judicavit. Cœpere etiam tunc ad eum Romanæ urbis nobiles & religiosi concurrere, suosque ei filios omnipotenti Deo nutriendos dare.

Tunc quoque bonæ spei suas soboles Equitius Maurum, Tertullus vero Patricius Placidum tradidit, è quibus Maurus junior, cum bonis polleret moribus, Magistri adiutor cœpit existere: Placidus vero puerilis adhuc indolis gerebat animos. Postea Cassinum migravit Benedictus, ubi simulacrum Apollinis, qui adhuc ibi colebatur, comminuit, aram evertit, & lucos succendit: ibique sancti Martini sacellum, & sancti Joannis ædiculam exstruxit: oppidanos autem & incolas christianis præceptis imbuuit.

LECTIO VIII.

Augebatur autem indies magis divina gratia Benedictus, ut etiam prophético spiritu ventura prædiceret: plurimis etiam in mundo claruit miraculis; quim & doctrinæ verbo non mediocriter fuit. Nam scripsit Monachorum Regulam, discretione præcipuam, sermone luculentam, cuius si quis velit subtilius mores vitamque cognoscere, potest in eadem institutione Regulæ omnes magisterii illius actus invenire. Aliquot mensibus, antequam è vita migraret, præmonuit discipulos, quo die esset moriturus; ac sepulcrum, in quo suum corpus condi vellet, sex diebus, antequam eo inferretur,

84.
aperiri iussit, sextoque die deferri voluit
in Ecclesiam; ubi sumta Eucharistia sub-
latis in cœlum oculis inter manus di-
scipulorum exspiravit.

IN III. NOCTURNO.

LECTIO IX.

Ex Epistola beati Pauli
Apostoli ad Ephesios.

Obfecro vos ego vincetus in Domino,
ut digne ambuletis vocatione, qua
vocati estis, cum omni humilitate & man-
suetudine, cum patientia, supportantes
in vicem in caritate, solliciti servare unita-
tem Spiritus in vinculo pacis. Unum cor-
pus & unus Spiritus, sicut vocati estis, in
una spe vocationis vestræ. Unus Dominus,
una fides, unum baptisma; unus Deus
& Pater omnium, qui est super omnes, &
per omnia, & in omnibus nobis.

LECTIO X.

Hoc igitur dico, & testificor in Domi-
no, ut iam non ambuletis, sicut &
gentes ambulantes in vanitate sensus sui,
tenebris obscuratum habentes intellec-
tum, alienati à vita Dei, per ignoran-
tiam, quæ est in illis, propter cæcitatem
cordis ipsorum, qui desperantes semetip-
sos tradiderunt impudicitia in operati-
onem immunditiæ omnis, in avaritiam.

85.
Vos autem non ita didicistis Christum.
Si tamen illum audistis, & in ipso edocti estis, sicut est veritas in Jesu: deponere vos secundum pristinam conversationem veterem hominem, qui corrumpitur secundum desideria erroris. Renovamini autem spiritu mentis vestræ, & induite novum hominem, qui secundum Deum creatus est in iustitia & sanctitate veritatis.

LECTIO XI.

OMnis sermo malus ex ore vestro non procedat: sed si quis bonus ad ædificationem fidei, ut det gratiam audientibus. Et nolite contristare Spiritum sanctum Dei: in quo signati estis in diem redemptionis. Omnis amaritudo, & ira, & indignatio, & clamor, & blasphemia tollatur à vobis cum omni malitia. Estote autem invicem benigni, misericordes, donantes invicem, sicut & Deus in Christo donavit vobis. Estote ergo imitatores Dei, sicut filii carissimi: & ambulate in dilectione, sicut & Christus dilexit nos, & tradidit semetipsum pro nobis oblationem & hostiam Deo in odorem suavitatis.

Ex Epistola eiusdem
ad Philippenses.

IMitatores mei estote, fratres, & observa-
te eos, qui ita ambulant, sicut habetis
formam nostram. Multi enim ambulant,
quos saepe dicebam vobis, nunc autem &
flens dico, inimicos crucis Christi: quo-
rum finis interitus; quorum Deus ven-
ter est; & gloria in confusione ipsorum,
qui terrena sapiunt. Nostra autem con-
versatio in caelis est: unde etiam Salvato-
rem expectamus Dominum nostrum
Iesum Christum, qui reformabit corpus
humilitatis nostrae, configuratum corpo-
ri claritatis suae, secundum operationem,
qua etiam possit subicere sibi omnia.

IN NATIVITATE
S. IOANNIS BAPTISTÆ.

IN II. NOCTURNO.

LECTIO V.

Sermo S. Augustini Episcopi.

Nativitatem Joannis quodam modo
consecratam observat Ecclesia: nec
invenitur ullus in Patribus, cujus nativi-
tatem solemniter celebremus: celebramus
Joannis, celebramus & Christi: hoc vacare
non potest, & si forte à nobis pro tantæ rei
dignitate minus explicatur, fructuosius ta-
men & altius cogitatur. Videtur Joannes
interjectus quidam limes testamentorum
duorum, veteris & novi. Nam eum esse, ut
dixi, quodam modo limitem, Dominus ip-
se testatur dicens: Lex & Prophetæ usque
ad Joannem Baptistam. Sustinet ergo
personam vetustatis, & præconium novi-
tatis: propter personam vetustatis, de se-
nibus nascitur; propter personam novi-
tatis, in visceribus matris Propheta de-
claratur.

R. Plebem perfectam. **V.** Omnes Prophe-
tæ & lex usque ad Joannem prophetave-
runt: & si vultis recipere, ipse est Elias,
qui venturus est.

Nondum enim natus ad sanctæ Mariæ adventum, exsultavit in utero matris. Jam ibi designatus erat: cuius præcursor esset, ostenditur, antequam ab eo videretur. Divina sunt hæc, & mensuram humanæ fragilitatis excedunt. Postremo nascitur, accipit nomen, lingua solvitur patris. Hoc quod factum est, refer ad significationem rerû, & vide magnum mysterium. Zacharias tacet, & amittit vocem, donec Joannes nasceretur præcursor Domini, & aperiret vocem. Quid est silentium Zachariæ, nisi prophetia latens, & ante prædicationem Christi quodam modo occulta & clausa? Aperitur illius adventu, clara fit venturo eo, qui prophetabatur. Solvitur lingua, quia nascitur vox. Vox Joannes, Dominus autem in principio erat Verbum. Joannes vox ad tempus; Christus Verbum in principio æternum.

R. Vias ejus. **V.** Scriptus es in judiciis temporum lenire iracundiam Domini, & restituere tribus Jacob.

LECTIO VII.

In natis mulierum, sicut dixit ipse Christus, nemo resurrexit major, Joanne Baptista. Si hoc homine nullus erat maior homo, qui major est illo, plus est quam homo. Magnum testimonium Christi de

se ipso, sed lippientibus & infirmis oculis
 parum de se testificatur dies. Infirmi ocu-
 li diem expavescent, lucernam ferunt;
 ideo pramissit lucernam dies venturus.
 Paravi, inquit, lucernam Christo meo; Jo-
 annem Salvatori praconem, judici prae-
 cursores venturo, futuro amicum spon-
 so. Quis ergo testimonium huic perhibe-
 at diei latenti in quadam nube carnis? da
 lucernam, testetur diem. Dicit Joannes
 de Christo; non sum dignus, inquit, corri-
 giam calceamenti eius solvere. Quanta
 dicit de Christo! quam praeclara! quam
 excelsa! quam digna! si tamen de illo ali-
 quid ab aliquo digne dicitur.

R. Omnes accepimus. **V.** Lex per Moysen
 data est; gratia & veritas per Jesum
 Christum facta est.

LECTIO VIII.

H Abebat discipulos Joannes, habe-
 bat & Christus: quasi extra doce-
 bat, sed testis inharebat. Quod in nup-
 tiis humanis homo homini paranym-
 phus est, hoc est Joannes Christo, & idē
 Deus Christus sponsus, mediator Dei
 & hominum, sed in quantum homo.
 Nam in quantum Deus non mediator,
 sed aequalis Patri, hoc idem quod Pa-
 ter, cum Patre unus Deus.

R. Impletum est. **V.** Pater diligit Filium; & omnia dedit in manu eius.

IN III. NOCTURNO.

LECTIO IX.

Ex Actibus Apostolorum.

Surgens Paulus & manu silentium indicens, ait: Viri Israelitæ, & qui timetis Deum, audite: Deus plebis Israel elegit patres nostros, & plebem exaltavit, cum essent incolæ in terra Ægypti, & in brachio excelso eduxit eos ex ea, & per quadraginta annorum tempus mores eorum sustinuit in deserto. Et destruens gentes septem in terra Chanaan, forte distribuit eis terram eorum, quasi post quadringentos & quinquaginta annos, & post hæc dedit iudices usque ad Samuel Prophetam.

LECTIO X.

Et exinde postulaverunt regem; & dedit illis Deus Saul filium Cis, virum de tribu Benjamin annis quadraginta. Et amoto illo, suscitavit illis David regem: cui testimonium perhibens dixit: Inveni David filium Jesse, virum secundum cor meum, qui faciet omnes voluntates meas.

Hujus Deus ex femine secundum promissionem eduxit Israel Salvatorem Jesum, prædicante Joanne ante faciem adventus ejus, baptismum poenitentia omni populo Israel. Cum impleret autem Joannes cursum suum, dicebat: Quem me arbitramini esse, non sum ego; sed ecce venit post me, cujus non sum dignus calcamenta pedum solvere. Viri fratres, filii generis Abraham, & qui in vobis timeant Deum, vobis verbum salutis hujus missum est.

LECTIO XII.

Factum est autem, cum Apollo esset Corinthi, ut Paulus per agratis superioribus partibus, veniret Ephesum, & inveniret quosdam discipulos: dixitque ad eos: Si Spiritum sanctum accepistis credentes? At illi dixerunt ad eum: sed neque si Spiritus sanctus est audivimus. Ille vero ait: In quo ergo baptizati estis? Qui dixerunt: In Joannis baptisate. Dixit autem Paulus: Joannes baptizavit baptismum poenitentia populum dicens: In eum qui venturus esset post ipsum, ut crederent, hoc est, in Jesum. His auditis baptizati sunt in nomine Domini Jesu.

INFESTO
 SS. PETRI ET PAULI.
 APOSTOLORUM.
 IN II. NOCTURNO.

LECTIO V.

Ex Libro secundo Historiæ
 Ecclesiasticæ Eusebii Cæ-
 sariensis Episcopi.

OMnium divini Numinis hostium prin-
 ceptus & antesignanus Nero. In ipsos
 etiam Apostolos sævit. Ac Paulus qui-
 dem Romæ capite truncatus; Petrus ve-
 ro cruci suffixus fuisse, eodem regnan-
 te traduntur. Quam quidem narrationem
 abunde confirmant Petri, Paulique no-
 mine insignita monumenta, quæ in ur-
 bis Romæ cœmeteriis etiamnum visun-
 tur. Sed & Caius quidem vir Catholicus,
 qui Zephyrini Romanæ urbis Episco-
 pi temporibus floruit, in eo libro quem
 scripsit adversus Proculum patronum
 sectæ Cataphrygarum, de loco in quo
 prædictorum Apostolorum sacra cor-
 pora deposita sunt, ita loquitur: Ego ve-
 ro, inquit, Apostolorum tropæa possum
 ostendere. Nam sive in Vaticanum, sive

ad Ostiensem viam pergere libet, occurrerent tibi tropæ a eorum, qui Ecclesiam illam fundaverunt.

R. Non derelinquetur. **V.** Hereditas sancta nepotes eorum, & in testamentis stetit semen eorum.

LECTIO VI.

Porro ambos uno eodemque tempore martyrium subiisse, Dionysius Corinthiorum Episcopus ad Romanos scribens testatur his verbis: Ita & vos, inquit, tanta admonitione vestra, semen, quæ Petri ac Pauli satione succreverat, Romanos scilicet & Corinthios simul commiscuistis. Ambo enim illi in urbem nostram Corinthum ingressi, sparsæ Evangelicæ doctrinæ semine nos instituerunt; & in Italiam simul profecti, cum vos similiter instituisset, eodem tempore martyrium pertulerunt.

R. In Domino. **V.** Itaque, fratres mei carissimi & desideratissimi, gaudium meum & corona mea, sic stete in Domino carissimi.

LECTIO VII.

Ex Libro Tertulliani Presbyteri de Præscriptione.

94.
Age iam qui voles curiositatem melius
exercere in negotio salutis tuæ, per-
curre Ecclesias Apostolicas, apud quas
ipsæ adhuc cathedræ Apostolorum suis
locis præfident: apud quas ipsæ authentica
literæ eorum recitantur, sonantes vocem,
& repræsentantes faciem uniuscuiusque.
Si Italia adjaces, Romam habes, unde
nobis quoque autoritas præsto est. Ista
quam felix Ecclesia, cui totam doctri-
nam Apostoli cum sanguine suo profu-
derunt: ubi Petrus passioni Dominicæ
adæquatur: ubi Paulus Joannis exitu co-
ronatur: ubi Apostolus Joannes, postea-
quam in oleum igneum demersus, nihil
passus est, in insulam relegatur. Videam,
quid didicerit, quid docuerit. Unum De-
um novit & Christum Jesum ex Virgine
Maria Filium Dei Creatoris, & carnis re-
surrectionem. Legem & Prophetas cum
Evangelicis & Apostolicis literis miscet, &
inde potat fidem: eam aqua signat, sancto
Spiritu vestit, Eucharistia pascit, martiri-
um exhortatur, & ita adversus hanc institu-
tionem neminem recipit. Hæc est institutio,
non dico iam, quæ futuras hæreses præ-
nuntiabat, sed de qua hæreses prodierunt.
Sed non fuerunt ex illa, ex quo factæ
sunt adversus illam.

95.

R Anathema sit. **V** Memores estote verborum, quæ prædicta sunt ab Apostolis Domini nostri Jesu Christi.

LECTIO VIII.

Ex Libro quarto Divinarum
Institutionum Lactantii.

Discipuli per provincias dispersi, fundamenta Ecclesiæ ubique posuerunt, facientes & ipsi in nomine magistri Dei magna & pene incredibilia miracula: quia discedens instruxerat eos virtute ac potestate, qua posset novæ annuntiationis ratio fundari & confirmari: sed & futura aperuit illis omnia, quæ Petrus & Paulus Romæ prædicaverunt, & ea prædicatio in memoriam scripta permanfit; in qua cum multa alia mira, tum etiam hoc futurum esse dixerunt, ut post breve tempus immitteret Deus regem, qui expugnaret Judæos, & civitates eorum solo adæquaret, ipsos autem fame sitique confectos obsideret. Postremo ut capti venirent in manus hostium, eo quod exultaverint super amantissimum & probatissimum Dei Filium. Itaque post illorum obitum, cum eos Nero interemisset, Judæorum nomen & gentem Vespasianus extinxit, fecitque omnia, quæ illi futura prædixerant. **R** Percutere terram. **V** Isti sunt duo filii olei, qui adsistunt Dominatori universæ terræ. Gloria.

Ex Epistola secunda beati
Petri Apostoli.

Fratres, magis fatagite, ut per bona opera certam vestram vocationem & electionem faciatis: hæc enim facientes non peccabitis aliquando. Sic enim abundanter ministrabitur vobis introitus in æternum regnum Domini nostri, & Salvatoris Jesu Christi. Propter quod incipiam vos semper commonere de his: & quidē scientes, & confirmatos vos in præsentī veritate. Iustum autem arbitror, quamdiu sum in hoc tabernaculo, suscitare vos in commonitione: certus quod velox est depositio tabernaculi mei, secundum quod & Dominus noster Jesus Christus significavit mihi. Dabo autem operam, & frequēter habere vos post obitum meum, ut horum memoriam faciatis.

Ex Actibus Apostolorum.

AMileto Paulus mittens Ephesum, vocavit maiores natu Ecclesie. Qui cum venissent ad eum, & simul essent, dixit eis: Vos scitis à prima die, qua ingressus sum in Asiam, qualiter vobiscū per omne tempus fuerim, serviens Domino cum omni humilitate, & lacrymis, &

tentationibus, quæ mihi acciderunt ex infidiis Judæorum: quomodo nihil subtraxerim utilium, quominus annuntiarem vobis & docerem vos publice, & per domos, testificans Judæis atque Gentilibus in Deum penitentiam & fidem in Dominum nostrum Jesum Christum. Et nunc ecce alligatus ego spiritu, vado in Jerusalem; quæ in ea ventura sint mihi, ignorans; nisi quod Spiritus sanctus per omnes civitates mihi protestatur, dicens: Quoniam vincula & tribulationes Hierosolymis me manent. Sed nihil horum vereor: nec facio animam meam pretiosiores quam me, dummodo confirmem cursum meum, & ministerium verbi, quod accepi à Domino Jesu: testificari Evangelium gratiæ Dei.

LECTIO XI.

ET nunc ecce ego scio, quia amplius non videbitis faciem meam vos omnes, per quos transivi prædicans regnum Dei. Quapropter contestor vos hodierna die, quia mundus sum à sanguine omnium. Non enim subterfugi, quominus annuntiarem omne consilium Dei vobis. Adtendite vobis & universo gregi, in quo vos Spiritus sanctus posuit Episcopos regere Ecclesiam Dei, quam acquisivit sanguine suo. Ego scio, quoniam intrabunt post discessionem meam lupi rapaces in vos, non par-

centes gregi. Et ex vobis ipsis exsurgent viri loquentes per verba, ut abducant discipulos post se. Propter quod vigilate, memoria retinentes: quoniam per triennium nocte & die non cessavi, cum lacrymis monens unumquemque vestrum. Et nunc commendo vos Deo, & verbo gratia ipsius, qui potens est edificare, & dare hereditatem in sanctificatis omnibus.

LECTIO XII.

Argentum & aurum aut vestem nullius concupivi, sicut ipsi scitis: quoniam ad ea, quæ mihi opus erant, & his, qui mecum sunt, ministraverunt manus istæ. Omnia ostendi vobis, quoniam sic laborantes oportet suscipere infirmos, ac meminisse verbi Domini Jesu, quoniam ipse dixit: Beatius est, magis dare, quam accipere. Et cum hæc dixisset, positus genibus suis oravit cum omnibus illis. Magnus autem fletus factus est omnium: & procumbentes super collum Pauli, osculabantur eum, dolentes maxime in verbo, quod dixerat, quoniam amplius faciem ejus non essent visuri. Et deducebant eum ad navem.

IN
ASSUMPTIONE B.M.V.

IN I. NOCTURNO.

LECTIO I.

De Canticis canticorum.

Flos campi, & liliū convallium.
Sicut liliū inter spinas, sic amica mea
inter filias. Sicut malus inter ligna silva-
rum, sic dilectus meus inter filios. Sub
umbra illius, quem desideraveram, sedi;
& fructus eius dulcis gutturi meo. Intro-
duxit me in cellam vinariam, ordinavit
in me caritatem. Fulcite me floribus, stipa-
te me malis, quia amore langueo. Læva
ejus sub capite meo, & dextera illius am-
plexabitur me. Adjuro vos filia Jerusa-
lem per capreas, cervosque camporum,
ne suscitatis, neque evigilare faciatis di-
lectam, quo ad usque ipsa velit.

LECTIO II.

Vox dilecti mei, ecce iste venit saliens
in montibus, transiliens colles. En
dilectus meus loquitur mihi: Surge, pro-
pera amica mea, columba mea, formosa
mea, & veni. Jam enim hyems transit, im-
ber abiit, & recessit: flores apparuerunt
in terra nostra; tempus putationis adve-
nit, vox turturis audita est in terra nostra,
ficus protulit grossos suos, vineæ florentes

dederunt odorem suum. Surge amica mea, speciosa mea, & veni, columba mea in foraminibus petrae, in caverna maceria: ostende mihi faciem tuam, sonet vox tua in auribus meis; vox enim tua dulcis, & facies tua decora.

LECTIO III.

Quæ est ista, quæ ascendit per desertum, sicut virgula fumi ex aromatibus myrrhae & thuris, & universi pulveris pigmentarii? Tota pulcra es amica mea, & macula non est in te. Veni de Libano sponsa mea, veni de Libano, veni: coronaberis. Favus distillans labia tua, sponsa, mel & lac sub lingua tua, & odor vestimentorum tuorum sicut odor thuris. Hortus conclusus es soror mea, sponsa, hortus conclusus, fons signatus.

LECTIO IV.

Adiuro vos filia Jerusalem, si inveneritis dilectum meum, ut nuntietis ei, quia amore langueo. Una est columba mea, perfecta mea, una est matri suæ, electa genitrici suæ. Viderunt eam filia, & beatissimam prædicaverunt; regina, & laudaverunt eam. Quæ est ista, quæ progreditur quasi aurora confurgens; pulcra ut luna; electa ut sol; terribilis ut castrorum acies ordinata? Quæ est ista, quæ ascendit de deserto, deliciis affluens, innixa super dilectum suum?

IN II NOCTURNO.

LECTIO V.

Homilia S. Cyrilli Alexandrini Epi-
scopi, Ephesi in Nestorium habita.

Sanctorum cœtum, qui à sancta & Dei-
para semperque Virgine Maria invi-
tati prompto animo huc confluxerunt, læ-
tum erectumque conspicio. Quare licet
multa premerer mœstitia, attamen hic san-
ctorum Patrum conspectus lætitiā mihi
præbuit. Nunc dulce illud hymnographi
David verbum apud nos impletum est; Ec-
ce jam quid bonum aut quid jucundum
nisi habitare fratres in unum? Salve ita-
que à nobis, sancta mystica Trinitas, quæ
nos omnes in hanc Mariæ Deiparæ Eccle-
siam convocasti. Salve à nobis, Deipara Ma-
ria, venerandus totius orbis thesaurus, lam-
pas inextinguibilis, corona virginitatis,
sceptum rectæ doctrinæ, templum indis-
solubile, Mater & Virgo; per quam is bene-
dictus in sanctis Evangelii nominatur,
qui venit in nomine Domini.

LECTIO VI.

Salve à nobis, Deipara Maria, quæ in-
mensum incomprehensumque in san-
cto virgineo utero comprehendisti; per
quam sancta Trinitas glorificatur & ado-
ratur; per quam pretiosa crux celebratur,
& in universo orbe adoratur; per quam

cœlum exsultat, per quam Angeli & Arch-
 angeli latantur; per quam demones fugan-
 tur; per quam tentator diabolus cœlo de-
 cidit; per quam prolapsa creatura in cœ-
 lum assumitur; per quam universa crea-
 tura, idolorum vesania detenta, ad veri-
 tatis agnitionem pervenit; per quam san-
 ctum baptisma obtingit credentibus;
 per quam toto terrarum orbe fundata
 sunt Ecclesiæ; per quam gentes addu-
 cuntur ad penitentiam.

LECTIO VII.

Ex homilia S. Procli Episcopi in
 Incarnationem Domini nostri
 Jesu Christi.

Exultet natura, honorantur feminae;
 glorificentur virgines. Ubi enim
 abundavit delictum, superabundavit &
 gratia. Sacra Deipara Maria in unum nos
 coegit. Hæc illibata virginitatis purus il-
 le thesaurus, decusque & ornamentum:
 hæc spiritalis secundi Adami paradisus: hæc
 thalamus, in quo Verbum humanam carnem
 sibi desponsavit: hæc ancilla est & mater, vir-
 go & cœlum: hæc sola pons est, per quem De-
 us ad homines descendit. Quis vidit, quis au-
 divit talia? Incircumscriptus Deus uterum
 inhabitat; quem cœli non capiunt, venter
 non coangustavit virginis.

LECTIO VIII.

Quod si ea, quæ genuit, virgo non permanfit; neque is, qui natus est, aliud quam purus homo exstitit: atque ita partus ille nihil admiratione dignum habebit. Quod si illa etiam post partum virginitatem illam retinuit, is citra omnem controversiam arcano modo ex ea ortus est. Ne igitur, ô homo, partum hunc erubescendum censeas. Hic enim solus salutis antidotum nobis adtulit. Nam si ex muliere natus non esset, mortem utique non oppetivisset. Quod si mortuus non esset, neque illum quoque per mortem destruxisset, qui mortis habebat imperium, hoc est, diabolus.

IN III. NOCTURNO.

LECTIO IX.

Ex Epistola beati Pauli Apostoli ad Galatas.

Scriptum est: Abraham credidit Deo; & reputatum est illi ad iustitiam. Cognoscite ergo, quia qui ex fide sunt, ii sunt filii Abraham. Providens autem Scriptura, quia ex fide iustificat Gentes Deus, prænuntiavit Abraham: Quia benedicentur in te omnes gentes. Igitur qui ex fide sunt, benedicentur cum fideli Abraham. Quicumque enim ex operibus legis sunt, sub maledicto sunt. Scriptum est enim: Maledictus omnis, qui non permanferit in omnibus,

quæ scripta sunt in libro legis, ut faciat ea. Quoniam autem in lege nemo justificatur apud Deum, manifestum est: quia iustus ex fide vivit. Lex autem non est ex fide, sed, qui fecerit ea, vivet in illis.

LECTIO X.

Christus nos redemit de maledicto legis, factus pro nobis maledictum: quia scriptum est: Maledictus omnis, qui pendet in ligno: ut in gentibus benedictio Abrahamæ fieret in Christo Jesu, ut pollicitationem Spiritus accipiamus per fidem. Fratres secundum hominem dico: tamen hominis confirmatum testamentum nemo spernit, aut superordinat. Abrahamæ dictæ sunt promissiones & semini eius. Non dicit: et feminibus quasi in multis: sed quasi in uno: & semini tuo, qui est Christus. Hoc autem dico, testamentum confirmatum à Deo: quæ post quadringentos & triginta annos facta est lex, non irritum facit ad evacuandam promissionem. Nam si ex lege hereditas, iam non ex promissione. Abrahamæ autem per repromissionem donavit Deus. Quid igitur lex? Propter transgressionem posita est, donec veniret semen, cui promiserat, ordinata per Angelos in manu mediatoris.

LECTIO XI.

Itaque lex pedagogus noster fuit in Christo, ut ex fide justificemur. At ubi venit fides, iam non sumus sub pedagogo. Omnes enim filii Dei estis per fidem, quæ est in Christo Jesu. Quicumque enim in Christo baptizati estis, Christum induistis. Non est Judæus, neque Græcus: non est servus, neque liber: non est masculus, neque femina. Omnes enim vos unum estis in Christo Jesu. Si autem vos Christi, ergo semen Abrahamæ estis, secundum promissionem heredes.

LECTIO XII.

Dico autem: Quanto tempore heres parvulus est, nihil differt à servo, cum sit dominus omnium; sed sub tutoribus & actoribus est usque ad præfinitum tempus, à patre. Ita & nos cum essemus parvuli, sub elementis mundi eramus servientes. At ubi venit plenitudo temporis, misit Deus Filium suum, factum ex muliere, factum sub lege, ut eos, qui sub lege erant, redimeret, ut adoptionem filiorum reciperemus. Quoniam autem estis filii, misit Deus Spiritum Filii sui in corda vestra clamantem: Abba, Pater. Itaque iam non est servus, sed filius. Quod si filius, & heres per Deum.

INFESTO
OMNIUM SANCTORUM.

INI. NOCTURNO.

LECTIO I.

De Epistola beati Pauli
Apostoli ad Ephesios.

Benedictus Deus, & Pater Domini nostri Jesu Christi, qui benedixit nos in omni benedictione spirituali in caelestibus in Christo; sicut elegit nos in ipso ante mundi constitutionem, ut essemus sancti & immaculati in conspectu eius in charitate. Qui praedestinavit nos in adoptionem filiorum per Jesum Christum in ipsum, secundum propositum voluntatis suae, in laudem gloriae gratiae suae, in qua gratificavit nos in dilecto Filio suo.

LECTIO II.

In quo habemus redemptionem per sanguinem eius, remissionem peccatorum secundum divitias gratiae eius, quae superabundavit in nobis, in omni sapientia & prudentia: ut notum faceret nobis sacramentum voluntatis suae secundum beneplacitum eius, quod proposuit in eo: in dispensatione plenitudinis temporis instaurare omnia in Christo, quae in caelis & quae in terra sunt in ipso. In quo etiam & nos forte vocati sumus, praedestinati se-

secundum propositum eius, qui operatur
omnia secundum consilium voluntatis suae:
ut simus in laudem gloriae eius nos, qui
ante speravimus in Christo.

LECTIO III.

DEUS, qui dives est in misericordia,
propter nimiam charitatem suam,
qua dilexit nos, & cum essemus mortui
peccatis, convivificavit nos in Christo,
cujus gratia estis salvati, & conresuscita-
vit & cōsedere fecit in caelestibus in Chri-
sto Jesu: ut ostenderet in saeculis super-
venientibus abundantes divitias gratiae
suae in bonitate super nos in Christo Jesu.

LECTIO IV.

Flecto genua mea ad Patrem Domi-
ni nostri Jesu Christi, ex quo omnis
paternitas in caelis & in terra nominatur:
ut det nobis secundum divitias gloriae suae
virtute corroborari per Spiritum eius
in interiorem hominem, Christum habita-
re per fidem in cordibus vestris: in chari-
tate radicati & fundati, ut possitis compre-
hendere cum omnibus Sanctis, quae sit
latitudo & longitudo, & sublimitas & pro-
fundum, scire etiam super eminentem sci-
entiae charitatem Christi, ut impleamini
in omnem plenitudinem Dei. Ei autem
qui potens est omnia facere super abun-
danter, quam petimus, aut intelligimus,

secundum virtutem, quæ operatur in nobis,
 ipsi gloria in Ecclesia, & in Christo Jesu
 in omnes generationes seculi seculorum.
 Amen.

IN II. NOCTURNO.

LECTIO V.

Ex Libro S. Cypriani Episcopi &
 Martyris de Mortalitate.

Regnum Dei, fratres dilectissimi, esse
 cœpit in proximo. Præmium vitæ, & gau-
 dium salutis securitas, & possessio paradisi
 nuper amissa, mundo transeunte jam veni-
 unt; jam terrenis cœlestia & magna parvis
 & caducis æterna succedunt. Quis hic anx-
 ietatis & sollicitudinis locus est? quis inter
 hæc trepidus & mœstus est, nisi cui spes &
 fides deest? Eius est enim mortem timere,
 qui ad Christum nolit ire. Eius est ad Chri-
 stum nolle ire, qui se non credat cum Chri-
 sto incipere regnare: scriptum est enim,
 iustum fide vivere. Si iustus es, & fide vi-
 vis, si vere in Christum credis, cur non cum
 Christo futurus, & de Domini pollicitatione
 securus, quod ad Christum voceris, am-
 plècteris; & quod diabolo careas, gratu-
 laris?

LECTIO VI.

Cum ergo Christum videre gaudere
 cœsit, nec possit esse gaudium nostrum,
 nisi cum viderimus Christum, quæ cæci-

tas animi, quæve dementia est amare
 pressuras & pœnas & lacrymas mundi, &
 non festinare potius ad gaudium, quod
 nunquam possit auferri? Hoc autem fit,
 fratres dilectissimi, quia fides deest, quia
 nemo credit, vera esse, quæ promittit De-
 us, qui verax est, cuius sermo credentibus
 æternus & firmus est. Si tibi vir gravis
 & laudabilis aliquid polliceretur, habe-
 res utique pollicenti fidem. Nunc Deus
 tecum loquitur, & tu mente incredula
 perfidus fluctuas? Deus tibi de hoc mun-
 do recedenti immortalitatem atque æter-
 nitatem pollicetur, & tu dubitas? Hoc est
 Deum omnino non nosse, hoc est Chri-
 stum credentium Dominum & magistrum
 peccato incredulitatis offendere, hoc est
 in Ecclesia constitutum, fidem in domo
 fidei non habere.

LECTIO VII.

Considerandum est, fratres dilectissi-
 mi, & identidem cogitandum, renun-
 tiasse nos mundo, & tanquam hospites &
 peregrinos isthic interim degere. Am-
 plectamur diem, qui nos isthinc ereptos
 & laqueis secularibus exsolutos paradi-
 so restituit & regno. Quis non peregre
 constitutus properaret in patriam re-
 gredi? quis non ad suos navigare fe-
 stinans ventum prosperum cupidius

optaret, ut velociter caros liceret amplecti? Patriam nostram paradifum computemus, parentes Patriarchas habere jam cœpimus. Quid non properamus & currimus, ut patriam nostram videre, ut parentes salutare possimus? Magnū, illic nos carorum numerus exspectat, parentum, fratrum, filiorum frequens nos & copiosa turba desiderat, jam de sua incolumitate secura, & adhuc de nostra salute sollicita. Ad horum conspectum & complexum venire, quanta & illis & nobis in commune lætitia est?

LECTIO VIII.

Qualis illic cœlestium regnorum voluptas sine timore moriendi, & cum æternitate vivendi! quam summa & perpetua felicitas! illic Apostolorum gloriosus chorus; illic Prophetarum exultantium numerus, illic Martyrum innumerabilis populus ob certaminis & passionis victoriam coronatus, triumphantes illic Virgines, quæ concupiscentiam carnis & corporis continentia robore subegerunt, remunerati misericordes, qui alimentis & largitionibus pauperum iustitia opera fecerunt, qui Dominica præcepta servantes ad cœlestes thesauros terrena patrimonia transtulerunt. Ad hos, fratres dilectissimi, avida cupi-

ditate properemus; ut cum his cito esse, ut cito ad Christum venire contingat, optemus. Hanc cogitationem nostram Deus videat; hoc propositum mentis & fidei Dominus Christus adspiciat; daturus eis gloria sua ampliora præmia, quorum circa se fuerint desideria majora.

IN III NOCTURNO.

LECTIO IX.

Ex Libro Apocalypsis beati Joannis Apostoli.

Ecce sedes posita erat in cælo, & supra sedem sedens. Et qui sedebat, similis erat ad spectum lapidis jaspidis & sardinis: & iris erat in circuitu sedis, similis visioni smaragdina. Et in circuitu sedis sedilia viginti quatuor: & super thronos viginti quatuor seniores sedentes, circumamicti vestimentis albis, & in capitibus eorum corona aurea. Et de throno procedebant fulgura; & septem lampades arden-tes ante thronum, qui sunt septem spiritus Dei. Et in conspectu sedis tanquam mare vitreum simile crystallo: & in medio sedis, & in circuitu sedis quatuor animalia plena oculis ante & retro.

LECTIO X.

Et animal primum simile leoni, & secundum animal simile vitulo, & tertium animal habens faciem quasi hominis, & quartum

animal simile aquila volanti. Et quatuor animalia singula eorum habebant alas senas: & in circuitu & intus plena sunt oculis: & requiem non habebant die ac nocte, dicentia: Sanctus, sanctus, sanctus Dominus Deus omnipotens, qui erat, & qui est, & qui venturus est. Et cum darent illa animalia gloriam, & honorem, & benedictionem sedenti super thronum, viventi in secula seculorum, procidebant viginti quatuor seniores ante sedentem in throno, & adorabant viventem in secula seculorum, & mittebant coronas suas ante thronum, dicentes: Dignus es, Domine Deus noster, accipere gloriam, & honorem, & virtutem: quia tu creasti omnia, & propter voluntatem tuam erant, & creata sunt.

LECTIO XI.

ET vidi in dextera sedentis supra thronum librum scriptum intus & foris, signatum sigillis septem. Et vidi Angelum fortem, predicantem voce magna: Quis est dignus aperire librum, & solvere signacula eius? Et nemo poterat neque in celo, neque in terra, neque subtus terram, aperire librum, neque respicere illum. Et ego flebam multum, quoniam nemo dignus inventus est, aperire librum, nec videre eum. Et unus de senioribus dixit mihi: Ne fleveris: ecce vicit leo de tribu

Juda, radix David, aperire librum & ^{113.}
solvere septem signacula ejus.

LECTIO XII.

ET vidi: & ecce in medio throni &
quatuor animalium & in medio
seniorum Agnum stantem tanquam oc- ^{septem}
cifum, habentem cornua septem, & oculos,
qui sunt septem spiritus Dei, missi in om-
nem terram. Et venit, & accepit de dex-
tera sedentis in throno librum. Et cum
aperuisset librum, quatuor animalia &
viginti quatuor seniores ceciderunt co-
ram Agno, habentes singuli citharas, &
phialas aureas plenas odorum, quæ sunt orationes sanctorum: & canta-
bant canticum novum, dicentes: Dignus
es, Domine, accipere librum, & aperire
signacula ejus; quoniam occisus es, & re-
demisti nos Deo in sanguine tuo ex omni
tribu, & lingua, & populo, & natione: &
fecisti nos Deo nostro regnum, & sacer-
dotes; & regnabimus super terram.